

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก
สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด จังหวัดน่าน

นางสาวผุสดี เรืองคำ



การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2556

Factors Affecting Savings Decision of Wiangsa Agricultural Cooperatives Limited

Members, Nan Province

Miss Pusadee Ruangham



An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for

the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives

School of Agriculture and Cooperatives

Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด จังหวัดน่าน
ชื่อและนามสกุล	นางสาวผุสดี เรืองคำ
แขนงวิชา	สหกรณ์
สาขาวิชา	เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ธัญญ์รัศม์ วศวรรณวัฒน์

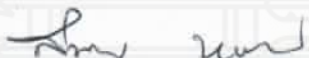
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2557

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ



.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ธัญญ์รัศม์ วศวรรณวัฒน์)



.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สงเสริม หอมกลิ่น)



.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา จิตตลดากร)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์

การเกษตรเวียงสา จำกัด จังหวัดน่าน

ผู้ศึกษา นางสาวศุภสดี เรืองคำ **รหัสนักศึกษา** 2559001850 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

(สหกรณ์) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ชัยญ์ธรรม วศวรรณวัฒน์ **ปีการศึกษา** 2556

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด 2) ศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคมและปัจจัยด้านสหกรณ์กับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด

ประชากรที่ศึกษา คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด จำนวน 7,668 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน โดยใช้สูตรของยามานีย์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบไคสแควร์

ผลการศึกษา พบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษาต่ำกว่า ปวช. มีรายได้และรายจ่ายของครัวเรือนด้านละไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน ผู้มีเงินได้ในครอบครัวมี 2 คน ขนาดของครอบครัวไม่เกิน 3 คน และมีเป้าหมายการออมเพื่อเหตุฉุกเฉิน 2) ปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินซึ่งสมาชิกให้ความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ สหกรณ์สามารถจ่ายเงินฝากได้อย่างแน่นอน รองลงมาคือชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสหกรณ์และความสะดวกในการฝาก/ถอนได้เมื่อครบกำหนด ตามลำดับ และ 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ และระดับการศึกษา ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้และรายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือน ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เป้าหมายการออม ปัจจัยด้านสหกรณ์ ได้แก่ ผลตอบแทนหรืออัตราดอกเบี้ย ความเป็นเจ้าของสหกรณ์ ชื่อเสียงและการโฆษณา จูงใจของสหกรณ์

คำสำคัญ ปัจจัยที่มีผลการตัดสินใจออมเงิน สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด จังหวัดน่าน

Independent Study title: Factors Affecting Savings Decision of Wiangsa Agricultural Cooperatives Limited Members, Nan Province

Author: Miss Pusadee Ruangkham; **ID:** 2559001850;

Degree: Master of Business Administration (Cooperatives);

Independent Study advisor: Thanyaras Wasawanawat, Associate Professor;

Academic year: 2013

Abstract

The purposes of this study were 1) to investigate personal factors, economy factors and social factors of Wiangsa agricultural cooperative limited members 2) to study importance level of cooperative factors that affect the savings decision of Wiangsa agricultural cooperative limited members and 3) to study the relationship among personal factors, economy factors, social factors and the saving decision of Wiangsa agricultural cooperative limited members

The population of this study was 7,668 members of Wiangsa agricultural cooperatives limited. Sample size was 380 members. The research tool was questionnaires. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation and Chi-squared test.

The result showed that: 1) Most of the sample were female, aged 50 years up, married, education level lower than vocational certificate, the income and expenses of households not more than 5,000 baht per month. Income of family get from 2 persons. Family size up to 3 persons. The goal of saving was for emergency reason. 2) The cooperative factors affecting saving decision could be ranked from high to low level of coefficients as the following, ability to pay the deposit for sure, reputation and image and convenience to deposit and withdraw at maturity. 3) Factors affecting savings decision of the members statistically significant at the 0.05 level were the personal factors including age and education level, economic factors including income and expenditure of households per month, social factors including saving goals, cooperative factors including the return or interest rates, cooperatives ownership, cooperatives reputation and an incentive by advertising.

Keywords: Factors affecting savings decision, Wiangsa Agricultural Cooperatives Limited., Nan Province.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ธัญญ์รัศม์ วศวรรณวัฒน์ และรองศาสตราจารย์ ส่งเสริม หอมกลิ่น ตลอดจนอาจารย์แขนงวิชาสหกรณ์อีกหลายท่าน ซึ่งได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขเพื่อให้ได้รายงานที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ในเนื้อหาและมีคุณค่าควรแก่การนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อไป ผู้ศึกษาจึงขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านอาจารย์มา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้ศึกษากราบขอบพระคุณประธานกรรมการ คณะกรรมการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่และสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด ซึ่งผู้ศึกษาได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ รวมถึงเพื่อนนักศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่คอยติดตามให้ความช่วยเหลือ จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ ผู้ศึกษาหวังว่าการค้นคว้าอิสระครั้งนี้คงมีประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจจะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเช่นเดียวกันนี้ต่อไป

สุสดี เรืองคำ

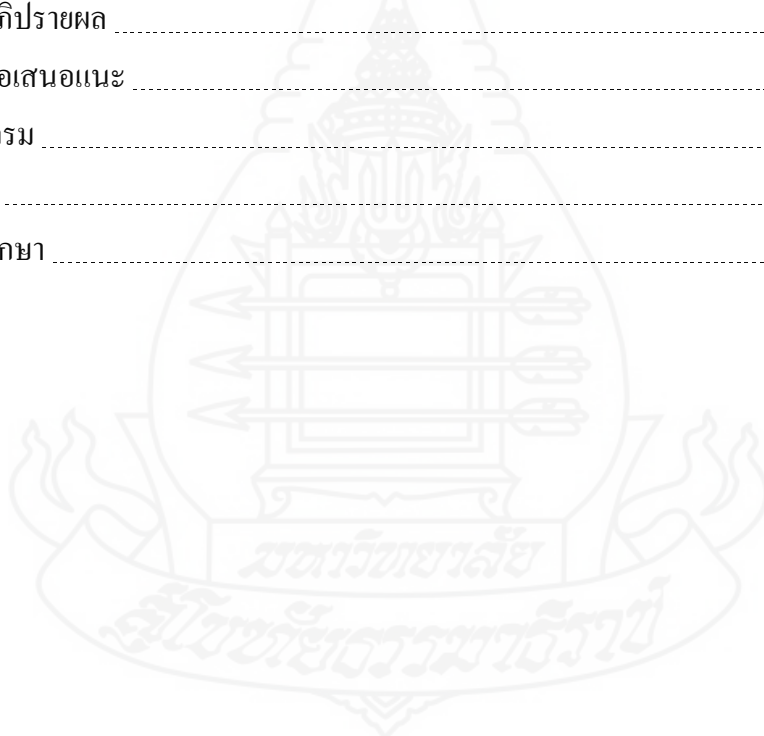
เมษายน 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์	10
แนวคิดเกี่ยวกับการออม	14
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม	20
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคมของสมาชิก.....	37
ความสำคัญของปัจจัยด้านสหกรณ์ต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก.....	42
ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคมและ ปัจจัยด้านสหกรณ์กับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก.....	46
ความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกเกี่ยวกับการออมเงินกับสหกรณ์.....	80
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
สรุปการวิจัย	81
อภิปรายผล	84
ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	91
ประวัติผู้ศึกษา	97



สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	37
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	38
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรส	38
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	39
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของครัวเรือนต่อเดือน	39
ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือน	40
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว	40
ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของครอบครัว	41
ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเป้าหมายการออม	41
ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทการออม	42
ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความถี่ของการออม	42
ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินออมต่อครั้ง	43
ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด	43
ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญปัจจัยด้านสหกรณ์ ที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงิน	44
ตารางที่ 4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับประเภทเงินออม	46
ตารางที่ 4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความถี่ของการออม	47
ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง	47
ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด	48
ตารางที่ 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับประเภทเงินออม	49
ตารางที่ 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความถี่ของการออม	50
ตารางที่ 4.21 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง	51
ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด	52
ตารางที่ 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับประเภทเงินออม	52
ตารางที่ 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับความถี่ของการออม	53
ตารางที่ 4.25 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง	54
ตารางที่ 4.26 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.27 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับประเภทเงินออม.....	55
ตารางที่ 4.28 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความถี่ของการออม	56
ตารางที่ 4.29 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับจำนวนเงินออมต่อครั้ง	56
ตารางที่ 4.30 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด	57
ตารางที่ 4.31 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนกับประเภทเงินออม.....	58
ตารางที่ 4.32 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนกับความถี่ของการออม	59
ตารางที่ 4.33 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนกับ จำนวนเงินออมต่อครั้ง	60
ตารางที่ 4.34 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนกับจำนวนเงินออมรวม ทั้งหมด	61
ตารางที่ 4.35 ความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือนกับประเภทเงินออม.....	62
ตารางที่ 4.36 ความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือนกับความถี่ของการออม	63
ตารางที่ 4.37 ความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือนกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง ...	64
ตารางที่ 4.38 ความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือนกับจำนวนเงินออมรวม ทั้งหมด	65
ตารางที่ 4.39 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวกับประเภทเงินออม.....	66
ตารางที่ 4.40 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวกับความถี่ของการออม	67
ตารางที่ 4.41 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวกับจำนวน เงินออมต่อครั้ง	68
ตารางที่ 4.42 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวกับจำนวน เงินออมรวมทั้งหมด	69
ตารางที่ 4.43 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครอบครัวกับประเภทเงินออม.....	70
ตารางที่ 4.44 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครอบครัวกับความถี่ของการออม	71
ตารางที่ 4.45 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครอบครัวกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง	72
ตารางที่ 4.46 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครอบครัวกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด	73
ตารางที่ 4.47 ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการออมกับประเภทเงินออม.....	74
ตารางที่ 4.48 ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการออมกับความถี่ของการออม	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.49 ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการออมกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง	76
ตารางที่ 4.50 ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการออมกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด	77
ตารางที่ 4.51 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสหกรณ์กับการตัดสินใจออมของสมาชิก	78
ตารางที่ 4.52 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	80



สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา.....5



บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คนส่วนใหญ่มักจะเข้าใจว่าเงินออม หมายถึง รายได้หักค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ซึ่งเป็นความหมายที่ค่อนข้างใกล้ตัวและนับเป็นความเข้าใจที่ถูกต้องเพียงส่วนหนึ่ง เพราะเงินออมในระบบเศรษฐกิจมีความหมายกว้างรวมถึงเงินออมทั้งของภาครัฐ คือ รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ และเงินออมของภาคเอกชนที่เป็นภาคธุรกิจและครัวเรือนทั้งหมด การออมนอกจากจะมีความสำคัญต่อประชาชนในแง่ทำให้เกิดความมั่นคงในอนาคตแล้ว ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เพราะช่วยสนับสนุนการลงทุนและการผลิตของประเทศ หากประเทศมีเงินออมและเงินลงทุนค่อนข้างสมดุล การลงทุนในประเทศก็ไม่ต้องอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศมากนัก การแก้ปัญหาความไม่สมดุลของการออมและการลงทุนในประเทศ นอกจากการพิจารณาโครงสร้างการลงทุนว่ามีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพหรือไม่แล้ว ด้านการออมก็ต้องพิจารณาว่าจะสามารถผลักดันในส่วนใดให้เพิ่มขึ้นได้ (ประยูทธ ประยูรยวง 2549:10)

ปัจจุบันการออมในประเทศไทยอยู่ที่คนเพียงบางกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มคนที่มีฐานะ จึงไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะสนับสนุนให้มีเงินออมในประเทศเพิ่มขึ้น เนื่องจากค่าครองชีพในปัจจุบันได้เพิ่มสูงขึ้นมากทำให้ประชาชนเดือดร้อนจากข้าวของแพง รวมทั้งพฤติกรรมการบริโภคทำให้ประชาชนจับจ่ายใช้สอยและเป็นหนี้สินกันมาก ผลที่เกิดขึ้นคือ การออมภาคครัวเรือนลดลงตรงข้ามกับการบริโภคที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าคงทน เช่น รถยนต์ โทรศัพท์มือถือ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ยืมที่สะดวกขึ้น รวมทั้งมาตรการให้เครดิตสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือของภาครัฐเชิงสวัสดิการ เช่น โครงการประกันสุขภาพ ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกมีความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตมากขึ้น มีผลให้ครัวเรือนมองข้ามความจำเป็นในการที่จะออมเงินไว้ใช้ยามฉุกเฉิน และที่สำคัญครัวเรือนที่มีรายได้น้อยหรือมีการศึกษาต่ำจะเป็นกลุ่มที่มีการออมต่ำ และมีปัญหาต่อการวางแผนการออมด้วย ประกอบกับค่าเงินแท้จริงหดตัวลงเนื่องจากอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้น ทำให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นเกินกว่าการขยายตัวของรายได้ “การบริโภคนิยม” จึงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเกินกว่า “การออมนิยม” จะตามทัน ซึ่งถ้าไม่มีวินัยการออมที่ดี การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ที่ง่ายจะย้อนกลับมาส่งผลเสียรุนแรงต่อเศรษฐกิจกลายเป็นเข้าถึงแหล่งหนี้สินเพิ่ม จากปัญหาดังกล่าวหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้พยายามรณรงค์ให้ประชาชนเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคที่ฟุ่มเฟือยมาสร้างนิสัยการใช้จ่ายอย่างประหยัด ลดการบริโภคที่ไม่จำเป็นลงและเก็บออมไว้ใช้ยามเดือดร้อนหรือเหลือเก็บไว้ใช้ในอนาคต เพื่อความมั่นคงของชีวิต (ประยูทธ ประยูรวง 2549:10)

สหกรณ์เป็นองค์กรการเงินภาคประชาชนรูปแบบหนึ่งที่มีดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก ด้วยวิธีการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

การออมเงินในสหกรณ์ เป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีเจตนาฝึกนิสัยสมาชิกให้รู้จักการช่วยเหลือตนเอง ด้วยวิธีการเก็บออมเงินไว้ในสหกรณ์ ไม่ว่าจะเป็นการออมโดยการถือหุ้นและการออมในรูปของเงินฝาก เพื่อความมั่นคงของชีวิต สหกรณ์จะนำเงินออมดังกล่าวมารวมกันเป็นเงินทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ทำธุรกิจให้บริการตามวัตถุประสงค์ของสมาชิกที่มาร่วมกันเป็นสหกรณ์ เช่น การให้เงินกู้ไปบรรเทาความเดือดร้อนหรือจำเป็น ในการประกอบอาชีพ ลงทุนทำธุรกิจ ใช้จ่ายในครัวเรือน จัดหาสินค้า วัสดุอุปกรณ์มาบริการสมาชิก หรือรวบรวมผลผลิตของสมาชิกไปจำหน่าย เป็นต้น ซึ่งเป็นวิธีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างหมู่สมาชิกในสหกรณ์ให้สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ซึ่งลำพังเพียงคนเดียวไม่สามารถทำได้สำเร็จ ดังนั้น หากสหกรณ์สามารถระดมเงินออมจากสมาชิกได้อย่างต่อเนื่องและเพียงพอกับความต้องการใช้เงินทุนหมุนเวียนทำธุรกิจของสหกรณ์ได้ ผลประโยชน์จะเกิดกับสมาชิกสูงสุด กล่าวคือ สมาชิกจะมีเงินออมสำหรับไว้ใช้จ่ายในบั้นปลายของชีวิตหรือยามเดือดร้อนจำเป็น มีรายได้เพิ่มจากดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนของเงินออมนั้น มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ทางหนึ่ง ส่วนสหกรณ์ก็มีความมั่นคงจากแหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์เองทำให้ได้รับผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยงภายนอกต่ำ เงินออมของสมาชิกในรูปของเงินฝากอาจใช้เป็นหลักประกันการกู้เงินหรือการให้สินเชื่อของสหกรณ์ได้ จึงช่วยลดภาระของผู้ค้าประกัน สมาชิกสำนึกในความเป็นเจ้าของสนใจดูแลติดตามผลการดำเนินงานของสหกรณ์มากขึ้น

สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด ก่อกำเนิดมาจากการจดทะเบียนควบสหกรณ์ประเภทจัดหาทุน จำนวน 29 สหกรณ์ โดยอาศัยความตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2511 เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2513 จำนวนสมาชิกเมื่อแรกควมมีจำนวน 253 คน ด้วยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกกรรมการดำเนินการ พนักงานสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ตลอดจนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทำให้ฐานะของสหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับจนถึงปี พ.ศ.2556 สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด มีจำนวนสมาชิก 7,668 คน กระจายไปตามท้องที่อำเภอเวียงสา

มีทุนดำเนินงานรวม 689,120,772.68 บาท ปัจจุบันการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด เป็นที่ยอมรับในหมู่สมาชิกและสหกรณ์ด้วยกัน รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สหกรณ์ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการออมเงินในหมู่สมาชิกในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสะสมเงินค่าหุ้น ซึ่งการถือหุ้นเป็นการลงทุนทางธุรกิจ แต่ในสหกรณ์การถือหุ้นเป็นวิธีออมเงินรูปแบบหนึ่งด้วย ซึ่งเป็นการออมเชิงบังคับโดยข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์เอง เพื่อฝึกการจัดระเบียบและบริหารการเงินส่วนบุคคลของสมาชิก ผลตอบแทน คือ เงินปันผลจากการจัดสรรกำไรสุทธิ รายได้จากเงินปันผลตามหุ้นในสหกรณ์ สมาชิกได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และการออมในรูปแบบการฝากเงินของสมาชิก เป็นจุดมุ่งหมายและกิจกรรมหลักที่สำคัญของสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนที่ได้มาโดยไม่ต้องมีหลักประกัน และเสียดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำเมื่อเทียบกับการกู้เงินจากแหล่งภายนอกอื่นๆ ซึ่งสหกรณ์ได้ให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกนำเงินมาฝากด้วยความ “สมัครใจ” ส่งผลให้สมาชิกมีเงินออมสำหรับไว้ใช้จ่ายในบั้นปลายของชีวิตหรือยามเดือดร้อนจำเป็น มีรายได้เพิ่มจากดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนของเงินออมนั้น มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ทางหนึ่ง (สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด , 2554)

สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการออมเงินในหมู่สมาชิกในรูปแบบต่าง ๆ โดยได้จัดทำโครงการออมทรัพย์วันละบาทเพื่อเป็นการฝึกการออมเป็นตัวอย่าง และนำร่องทำความดีเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยให้สมาชิกสหกรณ์รักนิสัยการออมสำหรับไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน และเพื่อความมั่นคงในชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และได้ดำเนินการโครงการส่งเสริมสหกรณ์ในโรงเรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นกิจกรรมการออมเป็นอันดับแรก เพื่อฝึกนิสัยการออมของเด็กและเยาวชน ซึ่งเด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า เด็กวันนี้คือสมาชิกสหกรณ์ในวันหน้า และเด็กวันนี้คือกรรมการสหกรณ์ในวันหน้า หากเด็กและเยาวชนได้รู้จักการออม รู้จักแบ่งปัน รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง รู้จักการเอื้ออาทรต่อผู้อื่น รู้จักพึ่งพาตนเอง จะนำไปสู่ผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ส่งผลต่อเศรษฐกิจสังคมที่เป็นสุขอย่างยั่งยืน สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด มีเงินรับฝากจากสมาชิก 31 มีนาคม 2554 จำนวน 234,574,430.85 บาท และวันที่ 31 มีนาคม 2555 มีเงินรับฝากจากสมาชิก จำนวน 253,480,893.70 บาท และวันที่ 31 มีนาคม 2556 มีเงินรับฝากจากสมาชิก จำนวน 279,363,460.37 บาท (สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด , 2554)

ในปี พ.ศ.2555 สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด ได้รับการคัดเลือกจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ ให้เป็นสถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2555 เป็นสหกรณ์ตัวอย่างที่สามารถพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วม ผนวกกับการทำประโยชน์เพื่อสังคมจนประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับของสมาชิกสหกรณ์ตลอดจนคนในชุมชนอำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน เป็นอย่างดี สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการส่งเสริมการออมของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง และขยายผลสู่ชุมชนโดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเวียงสา เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนรักการออมและตระหนักถึงคุณค่าสหกรณ์ และการออมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเยาวชนที่ได้รับการส่งเสริมการออมในอนาคตจะเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่มีคุณภาพต่อไป และในส่วนของสมาชิกที่ออมเงินกับสหกรณ์จะได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยที่สูงกว่าธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกมีการออมมากขึ้น การที่สหกรณ์สามารถส่งเสริมการออมจากสมาชิกได้จำนวนมากและออมเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะเงินฝาก ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางแนะนำส่งเสริมการดำเนินการให้แก่สหกรณ์และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด

2.2 เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยด้านสหกรณ์กับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด

3. กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคมของสมาชิกและปัจจัยด้านสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด

5. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด ครั้งนี้ มีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านประชากร (Population)

ประชากรที่ศึกษา คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด จังหวัดน่าน ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 มีนาคม 2556 มีจำนวน 7,668 คน

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา (Content)

การศึกษานี้มุ่งเน้นศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยด้านสหกรณ์เพื่อหาคำตอบว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด จังหวัดน่าน

5.3 ขอบเขตด้านสถานที่ (Place)

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเฉพาะสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด ในจังหวัดน่าน ซึ่งดำเนินการจัดตั้งและกำกับดูแลโดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

5.4 ขอบเขตด้านเวลา (Time)

ขอบเขตเวลาที่ใช้ในการศึกษาคือช่วงเดือนธันวาคม 2556 - เมษายน 2557

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

7.1 สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด

7.2 สมาชิก หมายถึง สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด

7.3 รายได้ของครัวเรือน หมายถึง รายได้ทั้งหมดของสมาชิกในครอบครัวที่ได้รับในแต่ละเดือนรวมกัน

7.4 รายจ่ายของครัวเรือน หมายถึง รายจ่ายทั้งหมดของสมาชิกในครอบครัวที่จ่ายไปในแต่ละเดือนรวมกัน

7.5 จำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว หมายถึง จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัวที่มีรายได้

7.6 ขนาดของครอบครัว หมายถึง จำนวนสมาชิกที่มีส่วนร่วมในการจัดหาและใช้สิ่งอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตร่วมกัน สมาชิกครัวเรือนอาจมีเพียงคนเดียวหรือมีตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

7.7 เป้าหมายการออม หมายถึง การออมเพื่อเหตุฉุกเฉิน เพื่อลงทุนในอนาคต เพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ และเพื่อหาผลตอบแทน

7.8 สิ่งจูงใจในการออม หมายถึง ผลตอบแทน/อัตราดอกเบี้ย สิทธิประโยชน์ทางภาษี ความเป็นเจ้าของสหกรณ์ ความสามารถฝาก/ถอนได้เมื่อครบกำหนดและชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสหกรณ์

7.9 ความพร้อมของสหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์สามารถจ่ายเงินฝากได้อย่างแน่นอน สถานที่ตั้งของสหกรณ์สะดวกในการเดินทางมาติดต่อ มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกในการรับฝากเงิน เจ้าหน้าที่ให้บริการสมาชิกอย่างเป็นธรรม การบริการของเจ้าหน้าที่ทำให้สมาชิกเกิดความพึงพอใจ มีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาให้บริการแก่สมาชิกและมีสมุดเงินฝากที่ทันสมัยให้กับสมาชิก

7.10 การโฆษณาประชาสัมพันธ์ หมายถึง มีการโฆษณาจูงใจให้สมาชิกมาฝากเงินกับสหกรณ์และมีการให้บริการข้อมูลข่าวสารการรับฝากเงินกับสมาชิก

7.11 การตัดสินใจออมเงิน หมายถึง การตัดสินใจเลือกประเภทการออม ความถี่ของการออม จำนวนเงินออมต่อครั้ง และจำนวนเงินออมรวมทั้งหมดของสมาชิกกับสหกรณ์

7.12 ประเภทการออม หมายถึง การเลือกออมเงินฝากออมทรัพย์ หรือเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษของสมาชิกกับสหกรณ์

7.13 ความถี่การออม หมายถึง การออมเงินฝากออมทรัพย์ หรือเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษตามความเหมาะสม หรือกำหนดแน่นอน ได้แก่ 6 เดือนต่อครั้ง 1 ปีต่อครั้ง

7.14 จำนวนเงินออมต่อครั้ง หมายถึง จำนวนเงินออมที่สมาชิกสหกรณ์ออมในแต่ละครั้ง

7.15 จำนวนเงินออมรวม หมายถึง จำนวนเงินออมที่สมาชิกสหกรณ์ออมเงินทั้งหมด

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 ทราบระดับความสำคัญของปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด จังหวัดน่าน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงธุรกิจการรับฝากเงินให้ตรงกับความต้องการของสมาชิกมากที่สุด

8.2 ทราบปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด จังหวัดน่าน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการธุรกิจรับฝากของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8.3 ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์ หน่วยงานและผู้สนใจในการส่งเสริมการออมเงินแก่ประชาชนในพื้นที่อื่นๆ ที่มีพื้นที่ใกล้เคียงกัน



บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมการออมต่อไป ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารที่เป็นแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการสังเคราะห์กรอบแนวคิดการวิจัยโดยกำหนดประเด็นในการนำเสนอ คือ

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์
2. แนวคิดเกี่ยวกับการออม
3. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม
4. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์

1.1 ความหมายสหกรณ์ (Cooperatives)

สหกรณ์ คือ องค์กรของบรรดาบุคคล ซึ่งรวมกลุ่มกันโดยสมัครใจในการดำเนินวิสาหกิจที่พวกเขาเป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามหลักประชาธิปไตย เพื่อสนองความต้องการ (อันจำเป็น) และความหวังร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2550:20)

สหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542

ดังนั้น สหกรณ์จึงตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่แก้ปัญหาในด้านการทำมาหากินที่เหมือนหรือคล้ายๆ กัน หรือความต้องการบริการที่เหมือนกันและเป็นปัญหาที่สมาชิกแต่ละคนไม่สามารถแก้ไขได้ตามลำพัง หรือตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินการให้สมาชิกได้รับประโยชน์ในการประกอบอาชีพของตนมากกว่าที่แต่ละคนเคยได้จากการดำเนินกิจการเองตามลำพัง

1.2 คุณค่าของสหกรณ์ (Cooperative Values)

สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่นโดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์

1.3 หลักการสหกรณ์ (Cooperative Principles)

หลักการสหกรณ์ คือ แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าของสหกรณ์เกิดผล เป็นรูปธรรมซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญรวม 7 ประการ กล่าวคือ

หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง (Voluntary and Open Membership)

สหกรณ์เป็นองค์กรแห่งความสมัครใจ เปิดรับบุคคลทั่วไปที่สามารถใช้บริการสหกรณ์ได้และเต็มใจจะรับผิดชอบในฐานะสมาชิก เข้าเป็นสมาชิกโดยปราศจากการกีดกันทางเพศ ฐานะทางสังคม เชื้อชาติ การเมือง หรือศาสนา

หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member Control)

สหกรณ์เป็นองค์กรประชาธิปไตยที่มีการควบคุมโดยสมาชิก ซึ่งมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน ในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ บุรุษและสตรีที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ให้เป็นผู้แทนสมาชิก ต้องรับผิดชอบต่อสมาชิก ในสหกรณ์ชั้นปฐมสมาชิกมีสิทธิในการออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิกหนึ่งคนหนึ่งเสียง) สำหรับสหกรณ์ในระดับอื่นๆ ก็ดำเนินการตามแนวทางประชาธิปไตยเช่นเดียวกัน

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก (Member Economic Participation)

สมาชิกมีส่วนร่วมในการลงทุน (ซื้อหุ้น) ในสหกรณ์ของตนเองอย่างเสมอภาคกัน และมีส่วนในการควบคุมการใช้เงินทุนของสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย ทุนของสหกรณ์อย่างน้อยๆ ส่วนหนึ่งต้องเป็นทรัพย์สินส่วนรวมของสหกรณ์ โดยปกติสมาชิกจะได้รับผลตอบแทน (ถ้ามี) ในอัตราที่จำกัดตามเงินลงทุน (หุ้น) ที่กำหนดเป็นเงื่อนไขของการเข้าเป็นสมาชิก สมาชิกสามารถจัดสรรเงินส่วนเกินของสหกรณ์เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งหรือทุกอย่างตามข้อบังคับดังนี้ คือ

- เพื่อการพัฒนาสหกรณ์โดยอาจกันไว้เป็นทุนสำรองซึ่งอย่างน้อยๆ จะต้องมีส่วนหนึ่งที่น่ามาแบ่งปันกันไม่ได้
- เพื่อตอบแทนแก่สมาชิกตามสัดส่วนของปริมาณธุรกิจที่สมาชิกได้ทำกับสหกรณ์
- เพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและเป็นอิสระ (Autonomy and Independence)

สหกรณ์เป็นองค์การที่พึ่งพาตนเองและปกครองตนเอง โดยการควบคุมของมวลสมาชิก หากสหกรณ์จะต้องมีข้อตกลงผูกพันกับองค์การอื่นใด ซึ่งรวมถึงหน่วยงานของรัฐบาลด้วย หรือจะต้องเพิ่มเงินลงทุน โดยอาศัยแหล่งเงินทุนจากภายนอกสหกรณ์ สหกรณ์จะต้องกระทำการดังกล่าวภายใต้เงื่อนไขที่มั่นใจได้ว่ามวลสมาชิกจะยังคงดำรงไว้ซึ่งอำนาจในการควบคุมสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย และสหกรณ์ยังคงดำรงความเป็นอิสระ

หลักการที่ 5 การศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ (Education , Training and Information)

สหกรณ์พึงให้การศึกษและการฝึกอบรมแก่สมาชิก ผู้แทนสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้สามารถมีส่วนช่วยพัฒนาสหกรณ์ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพึงให้ข่าวสารแก่สาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนและบรรดาผู้นำทางความคิดในเรื่องคุณลักษณะและคุณประโยชน์ของสหกรณ์

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation among Cooperatives)

สหกรณ์จะสามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ขบวนการสหกรณ์ได้ โดยร่วมมือกันในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community)

สหกรณ์พึงดำเนินกิจการต่างๆ เพื่อการพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญยั่งยืนตามนโยบาย ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

1.4 อุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology)

อุดมการณ์สหกรณ์ คือ ความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ซึ่งจะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรม และสันติสุขในสังคม

1.5 วิธีการสหกรณ์ (Cooperative Practices)

วิธีการสหกรณ์ คือ การนำหลักการสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกและชุมชน โดยไม่ละเลยหลักการธุรกิจที่ดี

1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับจากสหกรณ์ มีดังต่อไปนี้

1.6.1 การรวมกันเป็นสหกรณ์ ทำให้มีผลในการต่อรองทั้งในด้านการซื้อและการขายสินค้าที่สมาชิกผลิตได้ และฝึกคนให้รู้จักการพึ่งตนเอง

1.6.2 ทำให้ชุมชนมีความสามัคคีปรองดอง อันจะนำความเจริญมาสู่ประเทศชาติได้ สหกรณ์ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการอยู่ร่วมกันโดยสันติ การสหกรณ์เป็นวิธีการที่ผู้มั่งคั่งผู้ที่ยากจนให้มีฐานะดีขึ้น โดยมีได้ทำลายคนมั่งมี จึงมีลักษณะเป็นสันตินิยมหรือส่งเสริมสันติภาพ

1.6.3 สหกรณ์เป็นแหล่งจัดหาเงินทุน มาให้สมาชิกกู้ยืมไปลงทุนในการประกอบอาชีพหลัก

1.6.4 สหกรณ์ช่วยส่งเสริมความรู้ด้านการประกอบอาชีพแก่สมาชิก เช่น แนะนำให้สมาชิกรู้จักพัฒนาการผลิตด้วยวิธีการเกษตรสมัยใหม่ จำหน่ายผลผลิตให้ได้ในราคาสูงขึ้น เป็นต้น

1.6.5 ส่งเสริมความเสมอภาคกันและเป็นประชาธิปไตย โดยให้ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน ในการออกเสียงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจการสหกรณ์

1.6.6 สหกรณ์ฝึกคนให้มีความรู้และประสบการณ์ รู้จักการประหยัดทรัพย์และสนับสนุนด้านเงินทุน การผลิต ควบคุมการใช้เงินทุนให้เป็นไปตามแผน ร่วมกันซื้อปัจจัยการผลิต และรวมกันขายผลิตผล ทำให้คนในชุมชนนั้นๆ มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

1.7 การดำเนินงานของสหกรณ์

สหกรณ์ดำเนินกิจการภายใต้กรอบแห่งกฎหมายทั้งปวง แต่ต้องไม่ขัดกับข้อบังคับสหกรณ์และพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 ซึ่งกำหนดให้สหกรณ์มีอำนาจกระทำการตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.7.1 ดำเนินธุรกิจการผลิต การค้า การบริการ และอุตสาหกรรม เพื่อประโยชน์ของสมาชิก

1.7.2 รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ หรือประเภทประจำจากสมาชิก หรือสหกรณ์อื่น ได้ตามระเบียบสหกรณ์

1.7.3 จัดให้ได้มา หรือจำหน่ายไป ซึ่งกรรมสิทธิ์ หรือทรัพย์สินในทรัพย์สิน โดยหลักแห่งนิติกรรมและสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

1.7.4 ใ้กู้ ให้สินเชื่อ ใ้ยืม ใ้เช่า ใ้เช่าซื้อ ใ้รับจ้าง หรือรับจ้างนำ ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก

1.7.5 ใ้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินได้ตามระเบียบของสหกรณ์

1.7.6 ใ้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัว

1.7.7 ใ้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก

1.7.8 ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศ หรือบุคคลอื่น

1.7.9 ดำเนินการอย่างอื่นที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการใ้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

1.8 โครงสร้างของสหกรณ์

สหกรณ์ตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย สมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของสหกรณ์ แต่ทุกคนไม่สามารถร่วมบริหารกิจการของสหกรณ์ได้ จึงต้องมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้บริหารงานแทน ซึ่งตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 กำหนดใ้มีคณะกรรมการดำเนินการไม่เกิน 15 คน มีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ดำเนินกิจการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการทั้งปวง

ใ้ให้กิจการสหกรณ์ดำเนินการอย่างกว้างขวาง และใ้ให้บริการแก่สมาชิกอย่างทั่วถึง คณะกรรมการดำเนินการควรจัดจ้างผู้จัดการที่มีความรู้ความสามารถมาดำเนินธุรกิจแทน และผู้จัดการ อาจจัดจ้างเจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินการ ใ้ช่วยเหลือกิจการสหกรณ์ด้านต่างๆ ตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงปริมาณธุรกิจและการประหยัดเป็นสำคัญ (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2550:31)

1.9 บริบทสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด

สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด ก่อกำเนิดมาจากการจดทะเบียนควบสหกรณ์ประเภทจัดหาทุน จำนวน 29 สหกรณ์ โดยอาศัยความตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2511 เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2513 จำนวนสมาชิกเมื่อแรกควมมีจำนวน 253 คน แบ่งเป็น 11 กลุ่ม ด้วยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิก กรรมการดำเนินการ พนักงานสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ตลอดจนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ใ้ให้ฐานะของสหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับจนถึงปัจจุบัน สำนักงานสหกรณ์เดิมอาศัยอยู่กับนางเอนกประสงค์ ซึ่งคับแคบและไม่เป็นการสะดวกในการที่สมาชิกมาติดต่อสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการจึงใ้มีมติใ้ดำเนินการก่อสร้างอาคารสำนักงาน เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2531 โดยใช้แบบแปลนของกรมส่งเสริมสหกรณ์ วงเงินก่อสร้างประมาณ 550,000 บาท ซึ่งใ้จ่ายจากทุนสะสมใ้การขยายงานของสหกรณ์เอง

ประมาณ 400,000 บาท ส่วนที่เหลือได้มาจากการให้สมาชิกบริจาคสมทบ และให้สมาชิกถือหุ้นเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ การก่อสร้างได้แล้วเสร็จเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2533 เป็นอาคารที่มั่นคงแข็งแรง ตั้งอยู่ด้านหน้าภายในบริเวณที่ดินของสหกรณ์เอง ริมถนนใหญ่ เป็นที่เชิดหน้าชูตาของสมาชิก ซึ่งจะเป็นผลให้สมาชิกเกิดความศรัทธาเชื่อมั่น และร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการตามแนวทางของสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้าสืบไป

การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในรอบ 1 ปีบัญชีจะเริ่มต้นจากวันที่ 1 เมษายนของทุกปี และสิ้นสุดปีบัญชีในวันที่ 31 มีนาคมของทุกปี ประเภทของธุรกิจที่ดำเนินงานมี 5 ประเภท ประกอบด้วยธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (ธุรกิจซื้อ) ธุรกิจรวบรวม (ธุรกิจขาย) ธุรกิจเงินรับฝากและธุรกิจแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การบริหารงานโดยคณะกรรมการดำเนินการที่คัดเลือกมาจากผู้แทนสมาชิกในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี จำนวน 15 คน และมีเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ เรียกว่า ฝ่ายจัดการ เป็นผู้รับนโยบายจากคณะกรรมการดำเนินการมาปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้ ปัจจุบันมีฝ่ายจัดการทั้งหมดจำนวน 39 คน ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 มีนาคม 2556 สหกรณ์มีสมาชิกจำนวน 7,668 คน ทุนดำเนินงาน 689,120,772.68 บาท ทุนเรือนหุ้น 132,241,580 บาท ทุนสำรอง 14,891,255.74 บาท และทุนสะสมอื่นๆ 3,134,667.78 บาท (สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด , 2554)

2. แนวคิดเกี่ยวกับการออม

2.1 ความหมายของการออม ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน (2540:259) ให้ความหมายของการออม คือ ส่วนหนึ่งของรายได้ปัจจุบันที่ไม่ได้ใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภค หากแต่เก็บไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในอนาคต

พรพรรณ วัฒนวิชัย (2545:12) ให้ความหมายของการออม คือ การเก็บสะสมรายได้ส่วนหนึ่งที่ไม่ได้ใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภค หรือเป็นรายได้ส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต แล้วนำไปเก็บไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้จ่ายในอนาคต

อัจฉรา ผ่องอุดม (2549:6) ให้ความหมายของการออม คือ การสงวน เก็บงำ เพื่อให้มีโอกาสเก็บสะสมให้มากยิ่งขึ้น หรือสามารถสร้างหลักฐานให้มีในวันข้างหน้า เช่น ถ้าเราไม่มีบ้านก็ต้องพยายามเก็บเงินเพื่อสามารถจะใช้เงินนั้นผ่อนบ้าน หรือมีบ้านของตนเองไม่ต้องเช่าหรืออาศัยใครอยู่ตลอดไป

ภราดร ปรีดาศักดิ์ (2549:368) ให้ความหมายของการออม คือ การกักเงิน รายได้ส่วนหนึ่งเอาไว้ โดยมีได้นำเงินรายได้ส่วนนี้ออกไปใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการในช่วงเวลาหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อจะเก็บเงินนั้นไว้ใช้จ่ายในอนาคต รายได้ส่วนนี้จึงเรียกว่า เงินออม

ปรารธนา หลีกภัย (2551: 323) ให้ความหมายของการออม หมายถึง การเก็บสะสมเงินทีละเล็กทีละน้อยให้พอกพูนขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสะสมเงินเพื่อให้พอกพูนในระยะสั้น เพื่อไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน โดยมีวิธีการสะสมเป็นเงินฝากธนาคารและบริษัทเงินทุนซึ่งการออมจะมีความเสี่ยงต่ำมีสภาพคล่องสูง และมีผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย

โดยสรุป การออม หมายถึง ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ หรือที่กันเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในการบริโภคและอุปโภคในปัจจุบัน โดยมีจุดประสงค์เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในอนาคต เช่น ในยามป่วยไข้ เมื่อแก่ชราหรือลงทุน เป็นต้น

2.2 รูปแบบของการออมโดยทั่วไป

จากคำจำกัดความของคำว่า “การออม” จึงทำให้ทราบว่า การออมนั้นมิได้มีเฉพาะรายได้ที่เป็นตัวเงินซึ่งเป็นส่วนที่เหลือจากค่าใช้จ่ายในการบริโภคเท่านั้น แต่รายได้ส่วนที่เหลือนี้อาจจะเก็บออมในรูปแบบของทรัพย์สินต่าง ๆ ได้ ซึ่งถ้าจำแนกตามกองบัญชีรายได้ประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รูปแบบการออมจะมีหลายประเภท ดังนี้ (โสภณ โรจน์ธำรง 2543:28)

2.2.1 การออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวร

เป็นการออมโดยการนำรายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภคใช้จ่ายโดยการซื้อทรัพย์สินถาวร (real assets) มาถือไว้โดยเป็นเป้าหมายในการถือทรัพย์สินถาวรดังกล่าวอาจจะแตกต่างกันไปบ้างก็ถือไว้เพราะความจำเป็น บ้างก็ถือไว้เป็นหลักประกันในอนาคต บ้างก็ถือไว้เพื่อการลดค่าเงิน เป็นต้น ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า การถือครองทรัพย์สินประเภทนี้ จะถือครองเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นแม้ว่าจะมีสภาพคล่องน้อยมาก แต่ในขณะเดียวกันการถือครองทรัพย์สินกลุ่มนี้บางประเภท ก็สามารถหาผลตอบแทนได้ โดยเฉพาะการถือครองที่ดิน แต่โดยส่วนใหญ่แล้ววัตถุประสงค์ของการออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวรคือ เพื่อป้องกันความเสี่ยงและให้มีความมั่นคงในอนาคต สำหรับทรัพย์สินถาวรที่ครัวเรือนนิยมถือไว้ ได้แก่

1) ที่ดิน ซึ่งในครัวเรือนส่วนใหญ่นิยมถือไว้เป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งโดยคาดว่ามูลค่าของทรัพย์สินนี้จะเพิ่มขึ้นในอนาคตและจะเพิ่มขึ้นเป็นหลักประกันความมั่นคงของครัวเรือนด้วย

2) อาคารและสิ่งก่อสร้างที่อยู่อาศัย เป็นลักษณะการออมอย่างหนึ่งซึ่งครัวเรือนทั่วไปมักจะกระทำ กล่าวคือ เมื่อมีรายได้เกินกว่ารายจ่ายเพื่อการบริโภค ก็จะนำรายได้ส่วนที่เหลือไปซื้อที่อยู่อาศัย โดยอาจจะจ่ายตามราคาซื้อขายด้วยเงินสดหรือผ่อนชำระก็ได้ขึ้นอยู่กับว่าผู้ออมจะมีกำลังเงินออมมากน้อยเพียงใด

3) ทรัพย์สินประเภททุนที่ใช้ในการผลิต เป็นการซื้อทรัพย์สินประเภททุน (capital goods) เช่น เครื่องจักร เครื่องมือต่าง ๆ สำหรับการผลิตนั้นอาจถือได้ว่าเป็นการออมอย่างหนึ่ง เพราะรายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภคเมื่อนำมาซื้อทรัพย์สินดังกล่าวไว้เท่ากับว่าเป็นการสะสมการออมไว้ประเภทหนึ่งเช่นกัน

4) การเพิ่มขึ้นของสินค้าคงเหลือ อาจจัดได้ว่าเป็นการออมเช่นกัน เนื่องจากจำนวนสินค้าคงเหลือก็คือ ส่วนหนึ่งของรายได้ที่ไม่ได้ใช้จ่ายนั่นเอง

5) การซื้อโลหะที่มีค่าและอัญมณี ทั้งนี้ มูลค่าของการออมในรูปแบบสินทรัพย์ถาวรจะต้องหักค่าเสื่อมราคาออกด้วย

2.2.2 การออมในรูปแบบสินทรัพย์ทางการเงิน

เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการออมก็คือ การเก็บไว้เป็นสินทรัพย์ทางการเงิน (financial assets) โดยเหตุผลของการออมไว้ในรูปทรัพย์สินทางการเงินก็แตกต่างออกไป เช่น สภาพคล่องสูง เพราะเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย ให้ผลตอบแทน การเสี่ยงน้อย เป็นต้น ซึ่งการออมในลักษณะนี้อาจทำได้หลายวิธี ดังนี้

1) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ในระบบ หมายถึง การออมโดยการถือทรัพย์สินทางการเงินที่สร้างขึ้นภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายคุ้มครองอยู่ รูปแบบการออมประเภทนี้ได้แก่

(1) เงินสดในมือ ซึ่งการถือเงินสดจะเป็นในลักษณะการออมเพื่อต้องการสภาพคล่องสูงสุด แม้ว่าจะไม่มีผลตอบแทนเลย และอาจจะเกิดความเสี่ยงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงค่าเงินและการสูญหาย

(2) เงินฝากที่สถาบันทางการเงินต่าง ๆ เช่น เงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นต้น ซึ่งการออมผ่านสถาบันการเงินต่าง ๆ แม้ว่าจะไม่มีสภาพคล่องเท่ากับการได้ถือเงินสด แต่การออมในรูปแบบนี้จะได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยหรือเงินปันผล โดยจะไม่มีความเสี่ยงจากการสูญหาย

(3) การซื้อหลักทรัพย์ทางการเงินต่าง ๆ ทั้งรัฐบาลและเอกชน เช่น ตั๋วแลกเงินคลัง ตั๋วสัญญาใช้เงิน ตั๋วการค้า พันธบัตร หุ้นสามัญ หุ้นกู้ สลากออมสิน เป็นต้น การถือครองในรูปแบบหลักทรัพย์ทางการเงินต่าง ๆ จะมีสภาพคล่องน้อย เนื่องจากจะมีการกำหนดเวลาใช้คืนซึ่งต้องถึงกำหนดเวลาก่อนจึงจะสามารถได้คืน แต่จะได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบผลตอบแทนไม่ว่าจะได้รับเป็นเงินปันผล หรือ ดอกเบี้ย

(4) การให้กู้ยืม ซึ่งมีสัญญาเงินกู้ถูกต้องตามกฎหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาวซึ่งการให้กู้ยืมโดยมีสัญญาเงินกู้จะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบดอกเบี้ยเงินกู้ แต่อาจไม่มากเท่ากับการกู้ยืมนอกระบบแต่มีความเสี่ยงน้อยกว่า เนื่องจากมีสัญญาเงินกู้ถูกต้องตามกฎหมาย

(5) เบี้ยประกันตามกรมธรรม์ประกันชีวิตและกองทุนเลี้ยงชีพของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นการออมเพื่อความมั่นคงในระยะยาว และเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดในอนาคต

(6) อื่น ๆ เช่น เงินหุ้นสมาชิกสหกรณ์ เงินค่าสมาชิกฌาปนกิจสงเคราะห์

2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ทางการเงินนอกระบบ ซึ่งหมายถึง การถือทรัพย์สินทางการเงินที่ไม่อยู่ในขอบเขตของกฎหมายที่จะคุ้มครองไปถึงได้ยาก การออมรูปแบบนี้ได้แก่

(1) การเล่นแชร์

(2) การให้กู้เป็นการส่วนตัว โดยไม่มีสัญญาเงินกู้

ซึ่งทั้งสองประเภทนี้จะมีค่าตอบแทนสูง แต่จะมีความเสี่ยงมากเนื่องจากไม่มีกฎหมายคุ้มครอง

(3) อื่น ๆ เช่น การลดลงของหนี้สินครัวเรือนอาจถือเป็นการออมได้รูปแบบหนึ่ง โดยผู้ออมจะนำเงินออมไปจ่ายชำระหนี้ที่ตนเอง นอกจากนี้รายจ่ายเพื่อการซ่อมแซมรักษาทรัพย์สินก็น่าจะถือว่าเป็นรูปแบบการออมอย่างหนึ่งเพราะค่าซ่อมแซมจะต้องนำมาจากส่วนหนึ่งของการออม

2.2.3 การออมในสถาบันการออม

คำว่า “สถาบันการออม” ในที่นี้หมายถึง สถาบันการออมที่จัดตั้งภายใต้ระเบียบข้อบังคับของกฎหมาย และดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการออมแต่ละประเภทที่วางไว้โดยสถาบันการออมดังกล่าวนี้มีอยู่หลายประการ และจัดตั้งขึ้นมาก็เพื่อเป้าหมายในการระดมเงินออมในระบบเศรษฐกิจเป็นสำคัญ รูปแบบของสถาบันการออม เป็นสถาบันเดียวที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการออมนั้นมีหลายรูปแบบและมักจะเป็นรูปแบบสากล คือ ในแต่ละประเทศจะมีรูปแบบของสถาบันการออมที่คล้ายคลึงกัน จึงยกตัวอย่างสถาบันการออมใน

ประเทศไทยเป็นตัวแทนการอธิบาย โดยรูปแบบของสถาบันการออมที่อยู่ภายใต้การกำกับของกฎหมายเท่าที่รู้จักกันดี ก็คือ

1) *ธนาคารพาณิชย์* เป็นสถาบันทางการเงินที่มีบทบาทที่สำคัญที่สุดในการระดมเงินออมในระบบเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ธนาคารพาณิชย์จะมีเอกชนเป็นเจ้าของ มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีลักษณะเป็นรูปแบบรัฐวิสาหกิจ สำหรับการออมที่ธนาคารพาณิชย์นั้นจะอยู่ในรูปของการฝากเงินซึ่งมีประเภทของการฝากเงิน 3 ลักษณะ คือ

(1) *ฝากออมทรัพย์* เป็นการฝากที่เปิดโอกาสให้ผู้ออมสามารถเก็บสะสมทรัพย์ได้ทีละเล็กทีละน้อย คือ จะฝากเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ และสามารถถอนคืนได้ตลอดเวลาทำการของธนาคารนั้น โดยจะเป็นจำนวนเท่าไรก็ได้ การฝากดังกล่าวจะมีสมุดฝากเป็นหลักฐานของการฝากเงินและมีผลตอบแทนคงที่ในรูปของดอกเบี้ยเงินฝาก

(2) *ฝากประจำ* เป็นการฝากเงินโดยมีระยะเวลาในการฝากกำหนดไว้คือ 3 เดือน , 6 เดือน , 1 ปี และ 2 ปี โดยผู้ฝากจะถอนเงินฝากคืนได้ก็ต่อเมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวจึงจะได้รับดอกเบี้ย และดอกเบี้ยที่จะได้รับก็จะแตกต่างกันออกไปตามระยะเวลาที่กำหนด นอกจากนี้การถอนก็ต้องถอนออกทั้งจำนวนที่ฝากแต่ละครั้ง สำหรับหลักฐานการฝากเงินก็มีสมุดคู่ฝากเป็นหลักฐานเช่นกัน

(3) *ฝากโดยมิใช่รับฝาก* เป็นการรับฝากเงินจำนวนมาก คือ รับฝากครั้งแรกต้องไม่ต่ำกว่า 100,000 บาท โดยมีระยะเวลาการถอนที่กำหนดไว้ การฝากเงินประเภทนี้จะมีใบรับฝากเงินเป็นหลักฐานในการฝากเงิน และใบรับฝากดังกล่าวสามารถซื้อขายเปลี่ยนมือได้ ส่วนผลตอบแทนอยู่ในรูปดอกเบี้ย

2) *ธนาคารออมสิน* เป็นธนาคารของรัฐบาลจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายพิเศษซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการส่งเสริมให้เกิดการออมในหมู่ประชาชน โดยธนาคารมีระดมเงินออม ดังนี้

(1) *รับฝาก* ได้แก่ รับฝากออมทรัพย์ รับฝากประจำ และรับฝากออมสิน เพื่อสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว ซึ่งวิธีการรับฝากและการให้ผลตอบแทนก็เหมือนกับวิธีการของธนาคารพาณิชย์

(2) *ออกพันธบัตรออมสินและสลากออมสิน* เป็นหลักทรัพย์ทางการเงินที่ธนาคารออกเพื่อจำหน่ายให้แก่ประชาชน จึงมีลักษณะการออมอย่างหนึ่ง เมื่อครบกำหนดอายุของหลักทรัพย์ก็นำไปถอนคืนได้ และในแต่ละปีก็จะได้รับผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยตามจำนวนเงินต้นที่ซื้อพันธบัตรหรือสลากออมสินไว้ สำหรับสลากออมสินยังมีผลตอบแทนอันเป็นสิ่งล่อใจอีกก็คือการถูกรางวัลสลากออมสิน

3) *บริษัทเงินทุน* เป็นสถาบันการออมอีกแห่ง ซึ่งระดมเงินออมโดยออกหลักทรัพย์ที่มีชื่อว่า “ตั๋วสัญญาใช้เงิน” จำหน่ายโดยทั่วไปโดยตัวนี้จะกำหนดอายุและอัตราดอกเบี้ยไว้แน่นอน

4) *สหกรณ์ออมทรัพย์* เป็นสถาบันการออมที่จัดตั้งขึ้นในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งโดยการรวมตัวของพนักงานของหน่วยงานนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมและช่วยเหลือทางการเงินให้กู้แก่สมาชิก การออมกระทำโดยสหกรณ์จะเรียกเก็บค่าหุ้นสะสมจากสมาชิกตามส่วนของรายได้ต่อเดือน พร้อมทั้งให้ดอกเบี้ยเป็นค่าตอบแทนจากการออม ส่วนการออมอีกรูปหนึ่งก็คือการฝากเงินไว้กับสหกรณ์นั่นเอง

5) *บริษัทประกันชีวิต* เป็นสถาบันการออมอีกแห่งที่มีสิทธิพิเศษเป็นสิ่งล่อใจคือผู้ที่ทำประกันชีวิต บริษัทประกันจะต้องจ่ายค่าเบี้ยประกันเป็นรายเดือนซึ่งเท่ากับเป็นการสะสมทรัพย์ไปในตัว เมื่อครบกำหนดที่ทำประกันจะได้รับเงินต้นคืนพร้อมอัตราดอกเบี้ยก่อนข้างค่าจำนวนหนึ่งโดยในระหว่างที่ยังอยู่ในสัญญาประกัน ถ้าผู้ทำประกันชีวิตเสียชีวิต ผู้รับกรมธรรม์ก็จะได้รับเงินจำนวนก้อนหนึ่งตามสัญญาผูกพัน

6) *ธนาคารอาคารสงเคราะห์* เป็นสถาบันที่รับฝากเงินจากประชาชนในลักษณะทั่ว ๆ ไปและลักษณะพิเศษ รับฝากทั่วไป ก็คือ ฝากประจำและฝากออมทรัพย์ ส่วนฝากลักษณะพิเศษ ก็คือการฝากสะสมทรัพย์เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย จึงถือได้ว่าธนาคารอาคารสงเคราะห์เป็นสถาบันการออมแห่งหนึ่งสำหรับประชาชน โดยมีดอกเบี้ยเป็นสิ่งจูงใจสำหรับการออมเช่นกัน

7) *ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร* มีลักษณะเป็นรัฐวิสาหกิจจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือเกี่ยวกับเงินทุนแก่กิจการทางการเกษตร ในขณะเดียวกันก็รับฝากเงินจากประชาชนเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ข้างต้น ประเภทของเงินฝาก ได้แก่ ฝากออมทรัพย์ ฝากประจำและฝากตามส่วนเงินกู้ ผลตอบแทนจากการฝากเงินจะอยู่ในรูปดอกเบี้ยเหมือนสถาบันการออมอื่น ๆ

8) *กองทุนบำเหน็จบำนาญ* เป็นสถาบันการออมประเภทหนึ่งที่ตั้งในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับสงเคราะห์เจ้าหน้าที่และพนักงานในหน่วยงานนั้นหลังจากเกษียณอายุการทำงาน โดยในระหว่างการทำงานพนักงานผู้เป็นสมาชิกจะต้องส่งรายได้สมทบกองทุนสมำเสมอ เมื่อเกษียณอายุแล้วรายได้คืนนั้นจะกลับมาเป็นของสมาชิกผู้นั้น ผลตอบแทนที่ได้จากการออมคือดอกเบี้ย

3. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม

3.1 ความหมายของพฤติกรรมการออม ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

บุษบง ศรีสันต์ (2542: 8) ให้ความหมาย พฤติกรรมการออม หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในการเก็บรายได้ส่วนที่เหลือเมื่อหักรายจ่ายแล้ว ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น ปริมาณการออมและรูปแบบการออม ซึ่งปริมาณการออม หมายถึง ปริมาณเงินออมโดยเฉลี่ยต่อเดือน และ รูปแบบการออม หมายถึง ลักษณะการออมทรัพย์ที่จำแนกได้เป็น 2 ประเภทคือ การออมในรูปแบบสินทรัพย์ทางการเงินทั้งในระบบและนอกระบบ และการออมในรูปแบบของสินทรัพย์ถาวร

ไพโรจน์ เภาวิจิตร (2543: 7) ให้ความหมาย พฤติกรรมการออม หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่จะทำการค้น ทำการเลือก และตัดสินใจที่จะมีการออมทรัพย์ โดยสนองความต้องการหรือความพึงพอใจของตนเองได้ และให้ความหมายการออมทรัพย์ หมายถึง เงินสดส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันที่ต้องการจะเก็บออมไว้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ฝากไว้กับสถาบันการเงิน ซื้อสินทรัพย์ ซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิต ซื้อพันธบัตร หรือนำไปลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ เพื่อหวังผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ย เงินปันผล ตลอดจนการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ เป็นต้น

อัจฉรา ผ่องอุดม (2549: 33) ให้ความหมาย พฤติกรรมการออม หมายถึง การกระทำที่แสดงให้เห็นว่า มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เหมาะสมกับฐานะและเงินที่มีอยู่ ใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดและมีการเก็บเงินได้ในรูปแบบต่าง ๆ เก็บออมรายได้และ/หรือรู้จักหารายได้เพิ่ม

ปิยดา สมบัติวัฒนา (2550: 7) ให้ความหมาย พฤติกรรมการออม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่เกี่ยวข้องกับการออม ประกอบด้วย 1) การจัดสรรรายได้เพื่อเก็บเป็นเงินออมก่อนการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค 2) การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคตามความจำเป็นสอดคล้องกับรายได้และฐานะของตน และ 3) การจดบันทึกรายรับและรายจ่ายเป็นประจำ

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมที่แสดงถึงการออม หมายถึง การเก็บหอมรอมริบ หรือ “กั้น” เงินรายได้ หรือ นำไปใช้อย่างระมัดระวัง

3.2 ประเภทของพฤติกรรม

พฤติกรรมแบ่งออกเป็น (วิมลสิทธิ์ ทรยางกูล 2535:32)

3.2.1 พฤติกรรมภายนอก (overt behavior) เป็นพฤติกรรมที่สามารถมองเห็นสังเกตได้จากภายนอก 2 ลักษณะ คือ

1) **พฤติกรรมแบบ โมเตอร์ (Motor)** เป็นพฤติกรรมหน่วยใหญ่ ที่สังเกตเห็นได้ด้วยตาเปล่า โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องมือวัด และตรวจสอบ เช่น การเคลื่อนไหวของร่างกาย การเดิน การยืน การหัวเราะ

2) **พฤติกรรมแบบ โมเลกุลาร์ (Molecular)** เป็นพฤติกรรมหน่วยย่อยที่ต้องอาศัยเครื่องมือช่วยในการสังเกต เช่น การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย การไหลเวียนของโลหิต การเต้นของหัวใจ ความดันโลหิต กระแสประสาทในสมอง

3.2.2 พฤติกรรมภายใน (covert behavior) เป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถเห็นได้ชัดเจนด้วยตาแต่จำเป็นต้องใช้เครื่องมือวัด และตรวจสอบพฤติกรรมภายในมีดังนี้

1) **ความรู้สึก (feeling)** หมายถึง การตอบสนองต่อสิ่งเร้าด้วยอวัยวะสัมผัสทั้ง 5 หรือส่วนใดส่วนหนึ่งซึ่งได้แก่ หู ตา จมูก ลิ้น กาย เช่น การสัมผัสสรสหวานก็บอกได้ว่าหวาน หรือการได้เห็นแสงสว่าง ได้กลิ่นหอม

2) **การรับรู้ (perceiving)** หมายถึง การแปลความหมายหรือการตีความที่ได้จากการสัมผัส

3) **การจำ (remembering)** หมายถึง ความสามารถในการสะสมสิ่งเร้าหรือประสบการณ์ที่เคยผ่านมา แล้วเก็บเป็นภาพไว้ และสามารถที่จะดึงออกมาใช้ได้ทุกครั้ง

4) **การคิดและการตัดสินใจ (thinking and decision making)** หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลหรือสิ่งเร้าต่าง ๆ และวิเคราะห์หาสาเหตุ และพิจารณาตัดสินใจ

3.3 ลักษณะของพฤติกรรม

พฤติกรรมโดยทั่วไปของมนุษย์จะตั้งอยู่บนสมมติฐาน 3 ประการ คือ (วิมลสิทธิ์ ทรยางกุล 2535:33)

3.3.1 สาเหตุ (causality) กล่าวคือ พฤติกรรมของมนุษย์ต้องมีสาเหตุทำให้เกิดขึ้น (behavior is caused) ซึ่งอาจจะเกิดจากสาเหตุของสิ่งแวดล้อม (environment) หรือกรรมพันธุ์ (heredity) หรือที่เรียกว่า อิทธิพลภายนอก และอิทธิพลภายในร่างกาย

3.3.2 สิ่งเร้า (drive impulse) กล่าวคือ การที่มนุษย์มีพฤติกรรมมุ่งในทางใดทางหนึ่งอันเนื่องมาจากมีสิ่งมาเร้า หรือพฤติกรรมนั้นถูกเร้าให้เกิดขึ้น เช่น แรงผลักดันที่เกิดจากความต้องการหรือความจำเป็นของร่างกาย

3.3.3 การสู่เป้าหมาย (goal directness) กล่าวคือ พฤติกรรมของมนุษย์ไม่เพียงแต่สาเหตุและสิ่งเร้าทำให้เกิดเท่านั้น แต่ยังถูกนำไปสู่เป้าหมาย (behavior is goal directed) ในสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อบรรเทาสิ่งเร้า ในที่สุดจะลดความตึงเครียดและลดความต้องการต่าง ๆ

3.4 พฤติกรรมการออมของคริวเรือน

พฤติกรรมการณ์การออมของครัวเรือนขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 7 ประการ (โสภณ โรจน์
ธำรง 2543:25)

3.4.1 สมมติฐานรายได้สมบูรณ์ (absolute income hypothesis) เคนส์ ได้สร้าง
ฟังก์ชันการบริโภคหรืออีกนัยหนึ่งคือ เงินออมระยะสั้น ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น ภายใต้อ
ข้อสมมติว่าปัจจัยอื่นคงที่ ประชาชนมีความโน้มเอียงว่าจะใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่ารายได้ที่
เพิ่มขึ้นหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือประชาชนมีความโน้มเอียงที่จะออมเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่ารายได้
ที่เพิ่มขึ้น

3.4.2 ตัวแปรด้านการพึ่งพิง (dependency rate) จำนวนผู้พึ่งพิง เป็นปัจจัยสำคัญ
อีกประการหนึ่งที่กำหนดพฤติกรรมการณ์การออมเนื่องจากจำนวนผู้พึ่งพิงเป็นภาระแก่ครัวเรือนต้องให้
การอุปการะเลี้ยงดู ทำให้รายจ่ายของครัวเรือนเพิ่มขึ้นหรือในทางตรงกันข้าม บุคคลในวัยทำงานมี
ความโน้มเอียงที่จะออมสูง ดังนั้นหากอัตราส่วนประชากรในวัยทำงานสูงขึ้น จะมีผลให้อัตราการ
ออมของครัวเรือนโดยรวมสูงขึ้น

3.4.3 สมมติฐานวัฏจักรชีวิต (life cycle hypothesis) สำคัญสำคัญของสมมติฐาน
ข้อนี้ คือ โดยทั่วไปบุคคลมักจะมีรายได้ค่อนข้างต่ำเมื่อเริ่มต้นชีวิตและบั้นปลายของชีวิตเนื่องจาก
ผลิตภาพต่ำแต่บุคคลจะมีรายได้สูงเมื่ออยู่ในวัยกลางคน ในขณะที่การบริโภคของบุคคลจะดำรงไว้
ซึ่งระดับการบริโภคคงที่หรือสูงขึ้นทีละน้อย ทำให้ช่วงเริ่มต้นของชีวิตนั้น บุคคลจะเป็นผู้กู้สุทธิ
ต่อมาในช่วงอายุวัยกลางคน จะออมเพื่อจ่ายคืนหนี้สินและเก็บออมไว้เมื่อออกจากงานและช่วงบั้น
ปลายชีวิตจะกลายเป็นผู้ออมติดลบ

3.4.4 อาชีพ สมมติฐานของคาลดอร์ ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยทางด้านแหล่งที่มาของ
เงินได้ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการณ์การออมของครัวเรือน โดยคาลดอร์ซึ่งเป็น
นักเศรษฐศาสตร์คนแรกที่ทำการศึกษา โดยการแยกการออมออกเป็นสองกลุ่ม คือ การออมของ
นายทุนกับการออมของกรรมกร ผลการศึกษาปรากฏว่า ความโน้มเอียงในการออมของหน่วย
สุดท้ายของนายทุนมีค่าสูงกว่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายของกรรมกร

3.4.5 เขตชนบทและเขตเมือง ความแตกต่างทางด้านภูมิศาสตร์หรือภูมิภาคเป็น
ปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่กำหนดพฤติกรรมการณ์การออมของครัวเรือน ทั้งนี้ก็เพราะว่าปัจจัยที่กำหนด
ความสามารถ สิ่งจูงใจ และโอกาสในการออมแตกต่างกัน รวมทั้งระดับการพัฒนาของสินค้า
อุปโภคก็แตกต่างกันมากระหว่างในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาล

3.4.6 ระดับการศึกษา เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาของครัวเรือนในฐานะตัวแทน
ทัศนคติซึ่งอาจจะมีผลต่อการออมได้ทั้งในทางบวกและทางลบ ระดับการศึกษาของกลุ่มครัวเรือน
จะช่วยเสริมสร้างหรือปลูกฝังทัศนคติของครัวเรือนให้มีวินัยในการจ่าย ก่อให้เกิดการประหยัดใน

รายจ่ายรวมทำให้ครัวเรือนสามารถออมได้มากขึ้น อีกในหนึ่งระดับการศึกษาของครัวเรือนอาจจะสร้างทัศนคติในครัวเรือนนั้น ไม่มีความจำเป็นต้องออมมากนัก เพราะจะมีความมั่นคงในการทำงาน หรือ ไม่มีความเสี่ยงต้องออกจากงานเท่ากับกลุ่มที่มีการศึกษาน้อยกว่า

3.4.7 ปัจจัยอื่น ๆ นอกจากพฤติกรรมออมจะถูกกำหนดจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้วยังถูกกำหนดจาก

1) ความอยากออมหรือค่านิยมเป็นการสร้างปลูกฝังวัฒนธรรมการออมดังเช่นในประเทศญี่ปุ่น

2) ความสะดวกที่จะออม คือบริการต่างๆ อาทิ บทบาทสถาบันการเงินมีผลต่อการออมในทางบวกปรากฏว่า ประเทศญี่ปุ่น มาเลเซียและไทย มีข้อสังเกตว่าบทบาทของสถาบันการเงินอาจมีผลลบต่อการออมในครัวเรือนได้ ทั้งนี้เพราะในระยะที่ผ่านมาสถาบันทางการเงินเร่งการขยายกิจการในทางการเงินให้อยู่ในลักษณะที่ขาดความสมดุลโดยจะเน้นการขยายขอบเขตบริการการให้สินเชื่อมากกว่าการระดมเงินฝาก จึงทำให้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการระดมเงินออมของระบบเศรษฐกิจสูงขึ้นจากการที่ตลาดเงินมีเครื่องมือเพื่อการออมหลากหลายมากขึ้น

3) สิ่งจูงใจในการออม คือผลตอบแทนหรือประโยชน์ที่ได้รับจากการออม อาทิ มาตรการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีที่มีผลต่อการออมในทางบวก ปรากฏในประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ มาเลเซีย และประเทศไทย ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยสร้างแรงจูงใจให้ออมเฉพาะในครัวเรือนที่มีรายได้สูงมากเท่านั้น แต่เนื่องจากเป็นส่วนน้อยของสังคม การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยจึงไม่ค่อยมีผล

4) สถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการออม ได้แก่

(1) ระบบประกันสังคมมีผลต่อการออมในทางลบ พบในประเทศญี่ปุ่น และสหรัฐฯ

(2) ระบบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และบำนาญ ส่งเสริมการออม พบในประเทศอังกฤษ แคนาดา สิงคโปร์และมาเลเซีย

4. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม

ปัจจัยที่กำหนดการออมสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ด้าน (อุสาคี แซ่มสุวรรณ 2544:36) ได้แก่

4.1 ปัจจัยในทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย รายได้ ทรัพย์สิน ลักษณะการกระจายรายได้ ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ยและผลตอบแทน ระดับราคาหรือภาวะเงินเฟ้อ การบริโภค ภาษี และจำนวนสาขาของสถาบันการเงิน

4.1.1 รายได้ซึ่งกำหนดการออมนั้นมีอยู่หลายรูปแบบ คือ ระดับรายได้ หมายถึง ขนาดหรือปริมาณของรายได้ที่มีผลกระทบต่อการออมในทิศทางเดียวกัน นั่นคือการออมจะเพิ่มขึ้นเมื่อระดับรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็นรายได้ระยะสั้นหรือรายได้ปัจจุบัน ซึ่งเกิดขึ้นระยะเดียวกันกับการออม และรายได้ระยะยาว ซึ่งอาจอยู่ในรูปรายได้ตลอดอายุขัย รายได้เปรียบเทียบกับกลุ่มคนในสังคม รายได้ในอดีต รายได้ถาวร รายได้ที่เป็นตัวเงิน รายได้ชั่วคราว และรายได้ซึ่งสามารถใช้จ่ายได้จริงหลังหักภาษีแล้ว และรายได้ต่อหน่วย ได้แก่ รายได้ต่อหัว และรายได้สุทธิที่แท้จริงต่อหัว รายได้ดังกล่าวจะมีผลต่อการออมในทิศทางเดียวกันเช่นกัน และแหล่งรายได้คือรายได้เป็นค่าจ้างเป็นเงินเดือน เป็นกำไรและผลตอบแทนจากทรัพย์สิน ซึ่งก็จะกำหนดการออมในทิศทางที่แปรเปลี่ยนไปตามรายได้ดังกล่าว

4.1.2 ทรัพย์สิน เป็นปัจจัยที่สำคัญชนิดหนึ่งในการกำหนดขนาดการออม โดยบุคคลหรือระบบเศรษฐกิจที่มีปริมาณการสะสมทรัพย์สินไว้สูงจะมีความสามารถในการออมสูงตามไปด้วย โดยทรัพย์สินที่กำหนดเป็นการออมนั้นมีอยู่หลายรูปแบบ ได้แก่ ทรัพย์สินสุทธิทั้งหมด ทรัพย์สินสภาพคล่อง ทรัพย์สินสภาพคล่องต่อหัว ทรัพย์สินสภาพคล่องต่อรายได้

4.1.3 ลักษณะการกระจายรายได้ในกลุ่มชน ซึ่งมีผลต่อการออมเช่นกัน กล่าวคือ ผู้ที่มีรายได้สูงขึ้นย่อมจะมีการออมสูง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการกระจายรายได้ การออมก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะการกระจายรายได้

4.1.4 ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งได้มีการศึกษาจนสามารถสรุปได้ว่า ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อขนาดการออมได้ด้วย นั่นคือ เมื่อปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ปริมาณการออมก็จะเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

4.1.5 อัตราดอกเบี้ยและผลตอบแทน เป็นที่เชื่อกันว่ามีผลต่อการออม โดยเฉพาะการออมที่สถาบันการเงินต่างๆ นั้นพบว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น ปริมาณการออมก็จะเพิ่มขึ้น ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยหลายประเภทจึงเป็นตัวแปรในการกำหนดการออมในสถาบันการเงิน เช่น อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่ธนาคารพาณิชย์ อัตราดอกเบี้ยของตัวสัญญาใช้เงินที่บริษัทเงินทุน ส่วนอัตราผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ก็มีอิทธิพลต่อการออมในลักษณะที่คล้ายคลึงกับอัตราดอกเบี้ย เช่น อัตราผลตอบแทนในพันธบัตรรัฐบาล อัตราผลตอบแทนจากหุ้นประเภทต่างๆ สูงขึ้น การออมเป็นหลักทรัพย์ดังกล่าวจะเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามแนวคิดข้างต้นได้มีการถูกโต้แย้งไปอีกลักษณะหนึ่ง กล่าวคือ บางครั้งอัตราดอกเบี้ยและอัตราผลตอบแทนสูง การออมกลับลดลงก็มี ทั้งนี้เพราะเป้าหมายที่วางไว้ได้มาถึงเร็วขึ้น เมื่อรายได้ในรูปอัตราดอกเบี้ยและอัตราผลตอบแทนสูงขึ้น การบริโภคจึงเพิ่มขึ้นขณะที่การออมลดลง

4.1.6 ระดับราคาหรือภาวะเงินเฟ้อ ซึ่งมีความสำคัญต่อภาวะเงินออมเช่นกัน ทั้งนี้เพราะการที่ระดับราคาสินค้าเพิ่มขึ้น จะทำให้ประชาชนต้องใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเพื่อรักษาระดับการบริโภคของตนไว้ ซึ่งเป็นผลทำให้การออมลดลง สำหรับระดับราคาที่มีผลต่อการออม ได้แก่ ระดับราคาสินค้าทั่วไป ระดับราคาสินค้าประเภทอาหาร การคาดคะเนระดับราคาหรือภาวะเงินเฟ้อในอนาคต ซึ่งถ้ามีการคาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้นแล้ว การบริโภคเพื่อหนีภาวะเงินเฟ้อในอนาคตจะเพิ่มขึ้น จนทำให้ระดับการออมต้องลดลง

4.1.7 การบริโภค อาจกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยโดยตรงที่กำหนดการออม เพราะถ้าการบริโภคเพิ่มขึ้นการออมจะลดลง สำหรับการบริโภคที่มีอิทธิพลต่อการออม คือการบริโภคในปัจจุบัน การบริโภคในอดีต การบริโภคที่แท้จริงต่อหัว

4.1.8 ภาษี ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการออมได้ เพราะการที่ภาษีเพิ่มขึ้น รายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้จริงของประชาชนจะลดน้อยลง การออมจึงลดลงตามไปด้วย และภาษีที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการออมคือ ภาษีทางตรง ภาษีคอกเบี้ยและเงินปันผล

4.1.9 จำนวนสาขาของสถาบันการออม ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมเช่นกัน เพราะการเพิ่มจำนวนสาขาของสถาบันการออมจะทำให้ประชาชนเข้าถึงการออมได้ง่ายขึ้น

4.2 ปัจจัยทางสังคม

ปัจจัยทางสังคมถูกยอมรับว่ามีอิทธิพลต่อการออมไม่น้อยไปกว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการออมของครัวเรือนนั้นจะมีปัจจัยทางสังคมเป็นตัวแปรที่กำหนดตัวหนึ่ง โดยปัจจัยในทางสังคมที่เชื่อว่ามีอิทธิพลต่อการออม ได้แก่

4.2.1 จำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว จะเป็นตัวกำหนดว่าครัวเรือนจะออมได้หรือไม่ ถ้าจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวสูง โอกาสที่จะออมก็จะเป็นไปได้มากกว่าจำนวนผู้มีเงินได้น้อย

4.2.2 เป้าหมายการออม ผู้ที่มีเป้าหมายการออมมักจะมีแนวโน้มที่จะมีปริมาณการออมสูงกว่าผู้ไม่มีเป้าหมายการออม

4.2.3 รสนิยมในการบริโภค ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการบริโภคและส่งผลกระทบต่อ การออม

4.2.4 อายุ มีอิทธิพลต่อการออมตามทฤษฎีการบริโภคตามช่วงอายุชั้ย นั่นคือ ผู้มีอายุในวัยกลางคนจะมีการออมสูงกว่าในวัยต้นและบั้นปลายชีวิต

4.2.5 การศึกษา เชื่อว่ามีอิทธิพลต่อการออม โดยทั่วไปผู้มีการศึกษาสูงจะมีการวางแผนการออมมากกว่าผู้มีการศึกษาน้อย ทั้งนี้ผู้มีการศึกษาสูงจะมีระดับรายได้สูงกว่า

4.2.6 อาชีพ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการออม เพราะความแตกต่างในอาชีพจะส่งผลให้เกิดความแตกต่างในรายได้ และบางอาชีพก็มีระบบอำนวยความสะดวกให้เกิดการออมไปในตัว

4.2.7 ขนาดครอบครัว จะมีผลต่อการออมโดยขนาดครัวเรือนใหญ่มีภาระค่าใช้จ่ายสูง จะมีระดับการออมที่น้อยกว่าขนาดของครัวเรือนเล็กที่มีภาระค่าใช้จ่ายต่ำกว่า

4.2.8 กรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน เป็นสาเหตุหนึ่งที่จะกระทบต่อการออม เพราะผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเรียบร้อยแล้ว ย่อมมีฐานะที่จะเก็บออมมากกว่าผู้ที่เป็นหนี้เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

4.2.9 สภาพภูมิอากาศและเขตที่อยู่อาศัย เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการออมที่สถานประกอบการออม เพราะความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งเงินออม เป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้มีการออมเพิ่มขึ้น

4.2.10 ความพร้อมของสถาบันการออม ที่ให้ความสะดวกทั้งระบบการออมและการติดต่อจะเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการออม

4.2.11 การโฆษณาและสิ่งจูงใจ เป็นผลให้ผู้ออมตื่นตัวและความต้องการที่จะออมมากขึ้นตามแรงโฆษณาและแรงจูงใจ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรรวรรณ ชีสาร (2538) ได้ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการออมของครัวเรือนไทยวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลภาคตัดขวางในปี 2535 ถึง 2538” พบว่าเพศของหัวหน้าครอบครัวมีผลต่อการออมของครัวเรือนที่มีรายได้ตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไป ซึ่งหัวหน้าที่เป็นเพศชายจะมีผลต่อการออมมากกว่าเพศหญิง อาชีพหลักของครอบครัวที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ระดับการออมแตกต่างกัน ครัวเรือนที่ประกอบอาชีพค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว มีอัตราการออมสูงสุด รองลงมาเป็นข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างเอกชน และรับจ้างทั่วไป

ชัยวุฒิ อิศวรจุกุล (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการออมเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย” ได้ทำการวิเคราะห์การออมโดยใช้แบบจำลองเศรษฐกิจในประเทศ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมของครัวเรือนแต่ละกลุ่มอาชีพ และศึกษาถึงเสถียรภาพในระยะยาวของปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมของครัวเรือน โดยแบ่งกลุ่มอาชีพ 5 กลุ่มคือ กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม กลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ กลุ่มอาชีพค้าขายและเจ้าของธุรกิจ กลุ่มลูกจ้างเอกชนและกลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป ทำการศึกษาโดยใช้ข้อมูลในโครงการสำรวจเงินออมของฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทยในปี 2535/2536 โดยสำรวจครัวเรือน 1,465 ครัวเรือนทั่วประเทศ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี ordinary least square และใช้ logit model ในการพิจารณาเสถียรภาพระยะยาว ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมของแต่ละกลุ่มอาชีพมีความแตกต่างกัน โดยที่ปัจจัยกำหนดการออมของครัวเรือนอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ รายได้ชั่วคราวของครัวเรือน เขตที่อยู่อาศัย และขนาดของครัวเรือน ปัจจัยที่กำหนดการออมของครัวเรือนที่ประกอบอาชีพราชการ ได้แก่ รายได้ถาวรและรายได้ชั่วคราวของครัวเรือน ปัจจัยที่กำหนดการออมของครัวเรือนอาชีพค้าขาย ได้แก่ รายได้ประจำและรายได้ชั่วคราวของครัวเรือน เขตที่อยู่อาศัย และอัตราการพึ่งพิง ปัจจัยที่กำหนดการออมของครัวเรือนอาชีพลูกจ้างเอกชน ได้แก่ รายได้ถาวรและรายได้ชั่วคราวของครัวเรือน อาชีพรับจ้างทั่วไป ได้แก่ รายได้ถาวรและรายได้ชั่วคราวของครัวเรือน เขตที่อยู่อาศัย และขนาดของครัวเรือน

วรศรา มั่นสกุล (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการระดมเงินออมของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดนครสวรรค์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการระดมเงินออมของ ธ.ก.ส. ศึกษาพฤติกรรมการออมและทัศนคติที่มีต่อ ธ.ก.ส. โดยใช้ทฤษฎีสम्मัติฐานรายได้สมบูรณ์ สัมมติฐานรายได้เปรียบเทียบ สัมมติฐานรายได้ถาวร สัมมติฐานวัฏจักรชีวิต โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลาระหว่างปี 2525-2539 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (multiple linear regression) โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least square) ส่วนการวิจัยพฤติกรรมและทัศนคติที่มีต่อ ธ.ก.ส. ทำการสุ่มตัวอย่างกลุ่มลูกค้าเงินฝากและกลุ่มที่ไม่ใช่ลูกค้าเงินฝากของ ธ.ก.ส. ในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 322 ราย โดยสำรวจในปี 2541 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และการสร้างสมการถดถอยเชิงซ้อนโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการออมและทัศนคติที่มีต่อ ธ.ก.ส. ของกลุ่มลูกค้าเงินฝากของ ธ.ก.ส. มีความรู้เกี่ยวกับ ธ.ก.ส. ดี มีวัตถุประสงค์ในการออม เก็บไว้ใช้ยามจำเป็น เหตุผลที่ฝากกับ ธ.ก.ส. เพราะต้องการใช้สิทธิและบริการพิเศษสำหรับผู้ฝากเงิน ส่วนกลุ่มที่ไม่ใช่ลูกค้าเงินฝากของ ธ.ก.ส. เหตุที่ไม่ออมกับ ธ.ก.ส. เพราะคิดว่า ธ.ก.ส. ให้บริการเฉพาะเกษตรกรเท่านั้น และสิ่งที่ ธ.ก.ส. ควรปรับปรุงคือ การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ และปัจจัยที่กำหนดการออมจากข้อมูลปฐมภูมิคือ รายได้ และจำนวนผู้อยู่ในอุปการะ ส่วนการใช้ข้อมูลทุติยภูมิ คือ อัตราดอกเบี้ยของ ธ.ก.ส. และจำนวนสาขาของ ธ.ก.ส.

บุญบง ศรีสันต์ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชน” โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากผลการวิจัย พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีการออมทรัพย์น้อยลง และเก็บไว้ในรูปของสินทรัพย์

ทางการเงินมากที่สุด และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออมมากที่สุดคือ รายได้ ภาระพึ่งพิง อายุ อาชีพ และผลตอบแทน

จินดาพร บุตรอารีย์ (2543) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครัวเรือนเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ปีการเพาะปลูก 2541/2542” เป็นการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ โดยศึกษาในรูปแบบของการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อนรูปสมการเส้นตรง ณ ระดับสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครัวเรือนเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า รายได้สุทธิทางการเกษตร รายได้สุทธินอกภาคการเกษตร หนี้สิน ระยะเวลาในการเป็นครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการออมของครัวเรือนเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในส่วนของจำนวนสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการออมของครัวเรือนเกษตรกรอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ผลการศึกษา ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการออมของครัวเรือนเกษตรกรพบว่า ส่วนใหญ่ครัวเรือนเกษตรกรมีปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการออมที่คล้ายกัน คือ ความไม่แน่นอนของราคาสินค้าเกษตร ปัญหาการขาดแคลนเงินทุนที่จะทำการเกษตร ปัญหาด้านระดับการศึกษาของเกษตรกร ปัญหาด้านที่ดินทำกินของเกษตรกรไม่เพียงพอ ปัญหาการขาดแคลนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ปัญหาด้านการขาดคำแนะนำ และส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตรของครัวเรือนเกษตรกร ปัญหาเกษตรกรมีข้อผูกพันที่ต้องขายผลผลิตในราคาต่ำกว่าความเป็นจริงให้กับพ่อค้าในท้องถิ่น ปัญหาเกษตรกรนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ และปัญหาเกษตรกรขาดความรู้เรื่องข่าวสารด้านการตลาด

ฐานันท์ จระมาส (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการออมของผู้มีรายได้ประจำ: กรณีศึกษาพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (เชียงใหม่) ภาคเหนือ และพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงใหม่” เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่กำหนดการออมภาคครัวเรือนผ่านสถาบันการเงิน ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2518-2542 ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออมภาคครัวเรือนผ่านสถาบันการเงิน ได้แก่ รายได้สุทธิส่วนบุคคลที่ใช้จ่ายจริง อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ อัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาล อัตราส่วนผู้มีงานทำและอัตราเงินเฟ้อ

สาคร หมั่นแก้ว (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการออมและการกู้ยืมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดสงขลา” พบว่า เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการออมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ยกเว้นอายุ รายได้รวมทั้งหมดของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ รายจ่ายรวมทั้งหมดของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มีความสัมพันธ์ต่อการออมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ผลการวิเคราะห์การกู้

ปรากฏว่า เพศ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการอยู่กับสหกรณ์ ออมทรัพย์ ยกเว้น อายุ สถานภาพการสมรส รายได้รวมทั้งหมดของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์ต่อการอยู่กับสหกรณ์ออมทรัพย์

อุสาห์ แซ่มสุวรรณ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยกำหนดการออมของครัวเรือนในประเทศไทย พ.ศ. 2527-2541” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมของครัวเรือนในประเทศไทย และการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าของปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมของครัวเรือนในประเทศไทยกับการออมของครัวเรือนในประเทศไทยในช่วงเวลาต่าง ๆ ซึ่งใช้ข้อมูลitudinal จากหน่วยงานราชการต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2527-2541 มาวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดการออมของครัวเรือนในประเทศไทย โดยรวบรวมข้อมูลทางด้าน รายได้เฉลี่ยต่อคน ค่าใช้จ่ายการบริโภค การออมของครัวเรือน อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภท 12 เดือน และอัตราเงินเฟ้อ และใช้วิธีสร้างสมการถดถอยด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least square) และศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่กำหนดการออมของครัวเรือนกับการออมของครัวเรือนในประเทศไทย โดยใช้วิธีสหสัมพันธ์อย่างง่าย (coefficient of simple correlation) โดยเลื่อนไปตามเวลาที่ละปี ผลการวิจัยปัจจัยกำหนดการออมของครัวเรือนในประเทศไทย พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อคน ค่าใช้จ่ายในการบริโภคในปีที่ผ่านมา และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่แท้จริง เป็นปัจจัยที่กำหนดการออมของครัวเรือน โดยรายได้เฉลี่ยต่อคนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการออมของครัวเรือน ส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่แท้จริงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการออมของครัวเรือน และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกำหนดการออมของครัวเรือนกับการออมของครัวเรือนในประเทศไทยในแต่ละช่วงเวลา พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าวกับการออมของครัวเรือนมีค่าเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงเวลา

ดารณี สว่างรุ่งรัมย์ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการออมกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานรัฐวิสาหกิจ : กรณีศึกษา บริษัท การบินไทย จำกัด(มหาชน)” โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราการหักเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิซึ่งออกแบบสอบถามแก่สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 400 คน และใช้สถิติไคสแควร์ในการทดสอบความสัมพันธ์ของระดับอัตราการออมกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสังคม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่กำหนดอัตราการออมกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ด้วยการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระพบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่

รายได้ สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากกองทุน และปัจจัยทางสังคมได้แก่ อายุ จำนวนปีที่ทำงาน ตำแหน่ง สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกองทุน และความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน มีผลต่ออัตราการออมกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงาน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 จากการสำรวจพบว่าพนักงานร้อยละ 61.40 หักเงินสะสมเข้ากองทุนอยู่ในระดับต่ำ คือ ร้อยละ 2.00 ถึง 4.00 ของเงินเดือนค่าจ้าง

พนม กิตติวงศ์ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมกรรมการออมของครัวเรือนในเทศบาลนคร เชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงรูปแบบการออมของครัวเรือนในเขตเทศบาล 2) ศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการออม 3) ศึกษาถึงแนวโน้มการออมในอนาคต การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามโดยการสุ่มตัวอย่างแบบจัดชั้นภูมิ จำนวน 300 ครัวเรือน ตามเขตการปกครองของเทศบาลนครเชียงใหม่ 4 แขวง คือ แขวงนครพิงค์ แขวงกาวิละ แขวงศรีวิชัย และแขวงเม็ງราย จากการศึกษาพบว่า รูปแบบการออมยังให้ความสำคัญกับสถาบันการเงินค่อนข้างสูง เนื่องจากมีความมั่นคงสูง รองลงมาคือ การทำประกันชีวิต และมีการออมในรูปของการเล่นแชร์ หลักทรัพย์ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการออมพบว่า รายได้ของครัวเรือน และอายุของหัวหน้าครอบครัวมีความสำคัญต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีรายได้เพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้ความโน้มเอียงในการออมเพิ่มขึ้น 0.22 บาท และอายุของหัวหน้าครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 ปี จะมีความโน้มเอียงในการออมเพิ่มขึ้น 0.23 บาท โดยมีสัมประสิทธิ์การตัดสินใจอยู่ที่แนวโน้มการออมของครัวเรือนในอนาคต พบว่ากลุ่มของครัวเรือนตัวอย่างร้อยละ 95.20 คาดว่าจะออม ซึ่งจะออมในรูปแบบใดนั้น ครัวเรือนให้ความสำคัญด้านความมั่นคงถึงร้อยละ 41.20 เหตุผลสำคัญรองลงมาได้แก่ ผลตอบแทน และชนิดของสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง

ชัยยศ สรรพทรัพย์ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนเกษตรอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ปีการเพาะปลูก 2547/48 ” โดยประชากรครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 10 ตำบลในจังหวัดยโสธร มีจำนวนทั้งสิ้น 15,455 ครัวเรือน แต่ขนาดตัวอย่างที่ใช้ทดสอบมี 400 ครัวเรือนเป็นกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดที่ยอมรับได้ว่ามากพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากรได้ เครื่องมือใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือการวิเคราะห์ถดถอยเชิงซ้อน T - test และ F - test พบว่าครัวเรือนเกษตรกรมีการออมในรูปการเงินเฉลี่ย 21,380 บาท โดยการออมอยู่ในช่วง 10,000 - 20,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35 ต่ำสุด อยู่ในช่วง มากกว่า 60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.5 มีการออมในรูปสินทรัพย์เฉลี่ย 48,993 บาท อยู่ในช่วง 10,000 - 20,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34 ต่ำสุด อยู่ในช่วง 60,001 - 70,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2 และมีการออมรวมเฉลี่ย 70,400 บาท อยู่ในช่วง 30,000 - 40,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22 ต่ำสุดอยู่ในช่วง น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออมรวมของครัวเรือนเกษตรกรในเชิง

บวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้สุทธิในภาคการเกษตร รายได้สุทธินอกภาคการเกษตร สินทรัพย์ และสัดส่วนจำนวนสมาชิกที่อยู่ในวัยพึ่งพิง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการออมรวมของครัวเรือนเกษตรกรในเชิงลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ หนี้สิน ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในรูปการเงินของครัวเรือนเกษตรกรในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ รายได้สุทธิในภาคการเกษตรและสินทรัพย์ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการออมในรูปการเงินของครัวเรือนเกษตรกรในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ หนี้สิน นอกจากนี้ปัจจัยที่มีผลต่อการออมใน รูปสินทรัพย์ของครัวเรือนเกษตรกรในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้สุทธิในภาคการเกษตร รายได้สุทธิ นอกภาคการเกษตร สินทรัพย์และสัดส่วนจำนวนสมาชิกที่อยู่ในวัยพึ่งพิง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการออมในรูปสินทรัพย์ของครัวเรือนเกษตรกรในเชิงลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ หนี้สิน



บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด จังหวัดน่าน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด จังหวัดน่าน ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 มีนาคม 2556 จำนวน 7,668 คน

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตร Yamane และสุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง

N คือ ขนาดประชากร

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

แทนค่าในสูตรดังนี้

$$n = \frac{7,668}{1+7,668(0.05)^2}$$

$$n = 380$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเท่ากับ 380 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น โดยดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงิน รวมทั้งศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคมและปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีผลกระทบต่อการออมเงิน

2.2 เขียนข้อคำถามโดยแบ่งออกเป็น 6 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวตามความเป็นจริงของผู้ตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจของสมาชิก ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวตามความเป็นจริงของผู้ตอบ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวตามความเป็นจริงของผู้ตอบ

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวตามความเป็นจริงของผู้ตอบ

ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสหกรณ์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เกณฑ์กำหนดน้ำหนักคะแนน คือ

มากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	5
มาก	ให้คะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3
น้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	1

ส่วนที่ 6 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.3 นำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้คำแนะนำและหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องชัดเจนของภาษา (Wording) และปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะให้มีความเหมาะสม

2.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) โดยนำแบบสอบถามไปแจกให้ประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย ด้วยตนเอง แล้วนำผลที่ได้มาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแบบสอบถามด้วยการตรวจสอบหาความเชื่อมั่นหรือความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือวิจัยโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient Method) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.909

2.5 แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์

2.6 นำแบบสอบถามออกไปใช้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิด (Close-ended Questions) และคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ที่ผู้ศึกษาร่างขึ้น การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดเก็บจากสมาชิกในการประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด จำนวน 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบ้านชมพู กลุ่มบ้านฝั่งหมื่น กลุ่มบ้านกลางเวียง กลุ่มบ้านทองไหม กลุ่มบ้านสาติก-ทรายทองและกลุ่มบ้านทุ่งทอง โดยแจกแบบสอบถามให้สมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมประชุมกลุ่มสมาชิกตอบแบบสอบถาม จำนวน 380 ชุด โดยผู้ศึกษาเป็นผู้อ่านแบบสอบถามให้สมาชิกฟังและตอบแบบสอบถามไปพร้อมกันเพื่อไม่ให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการตอบแบบสอบถาม โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 28 - 31 มกราคม 2557 ได้แบบสอบถามครบทั้ง 380 ชุด

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้จากการศึกษาเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตำราทางวิชาการต่าง ๆ และข้อมูลจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน โดยนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้สำหรับกำหนดแนวทางการศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 380 ชุด จากผู้ตอบแบบสอบถาม มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

4.1 สถิติเชิงพรรณนา

แบบสอบถามส่วนที่ 1 ส่วนที่ 2 ส่วนที่ 3 และส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคมและการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก สหกรณ์ จึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเบื้องต้น ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และการนำเสนอในรูปของตารางพร้อมคำอธิบาย

แบบสอบถามส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสหกรณ์ ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเบื้องต้น ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยด้านสหกรณ์โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของตัวแปร

วิธีการแปลผลแบบทดสอบส่วนนี้ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เป็นดัชนีในการแบ่งระดับการประเมินซึ่งกำหนดเป็น 5 ระดับ และในแต่ละระดับมีค่าพิสัยที่ได้จากการคำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

นำช่วงคะแนนที่ได้ไปบวกเพิ่ม ซึ่งจะได้แต่ละช่วงคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.21 - 5.00	หมายถึง	มีความสำคัญต่อการตัดสินใจออมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.41 - 4.20	หมายถึง	มีความสำคัญต่อการตัดสินใจออมมาก
ค่าเฉลี่ย	2.61 - 3.40	หมายถึง	มีความสำคัญต่อการตัดสินใจออมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.81 - 2.60	หมายถึง	มีความสำคัญต่อการตัดสินใจอมน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.80	หมายถึง	มีความสำคัญต่อการตัดสินใจอมน้อยที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงิน วิเคราะห์โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่

4.2 สถิติเชิงอนุมาน

วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยด้านสหกรณ์กับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางการสมรส ระดับการศึกษา ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของครัวเรือนต่อเดือน รายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือน ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ จำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว ขนาดของครอบครัว

เป้าหมายการออม และปัจจัยด้านสหกรณ์ ได้แก่ สิ่งจูงใจในการออม ความพร้อมของสหกรณ์ การโฆษณาประชาสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกประเภทการออม ความถี่ของการออม จำนวนเงินออมต่อครั้งและจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด



บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
เวียงสา จำกัด จังหวัดน่าน ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแสดงผล
ดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคมของสมาชิก
2. ความสำคัญของปัจจัยด้านสหกรณ์ต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก
3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคมและ
ปัจจัยด้านสหกรณ์กับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก
4. ความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกเกี่ยวกับการออมเงินกับสหกรณ์

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคมของสมาชิก

1.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ
สถานภาพการสมรสและระดับการศึกษา ปรากฏผลวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.1-4.4

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	159	41.8
หญิง	221	58.2
รวม	380	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 คน เป็นเพศหญิง 221 คน คิดเป็น
ร้อยละ 58.2 และเพศชาย จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 40 ปี	100	26.3
41 - 50 ปี	103	27.1
50 ปีขึ้นไป	177	46.6
รวม	380	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 คน มีอายุ 50 ปีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6 อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 อายุไม่เกิน 40 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพทางการสมรส

สถานภาพทางการสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	32	8.4
สมรส	306	80.5
หม้าย/หย่าร้าง	42	11.1
รวม	380	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 คน มีสถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 80.5 หม้าย/หย่าร้าง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 โสด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า ปวช.	337	88.7
ปวช./ปวส.	43	11.3
รวม	380	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 คน มีการศึกษาต่ำกว่า ปวช.มากที่สุด จำนวน 337 คน คิดเป็นร้อยละ 88.7 ปวช./ปวส. จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 ตามลำดับ

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจของสมาชิก

ข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยรายได้ของครัวเรือนต่อเดือน รายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือน ปรากฏผลวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.5-4.6

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของครัวเรือนต่อเดือน

รายได้ของครัวเรือนต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 5,000 บาท	241	63.4
5,001 - 10,000 บาท	76	20.0
มากกว่า 10,000 บาท	63	16.6
รวม	380	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 คน มีรายได้ของครัวเรือนไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 63.4 รายได้ของครัวเรือน 5,001 - 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20 รายได้ของครัวเรือนมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือน

รายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 5,000 บาท	161	42.4
5,001 - 10,000 บาท	138	36.3
มากกว่า 10,000 บาท	81	21.3
รวม	380	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 คน มีรายจ่ายของครัวเรือนไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 42.4 รายจ่ายของครัวเรือน 5,001 - 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 รายจ่ายมากกว่า 10,000 บาท จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 ตามลำดับ

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม

ข้อมูลปัจจัยทางสังคมที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว ขนาดของครอบครัวและเป้าหมายการออม ปრაกฏผลวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.7-4.9

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว

จำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 คน	65	17.1
2 คน	184	48.4
มากกว่า 2 คน	131	34.5
รวม	380	100.0

จากตารางที่ 4.7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 คน มีจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว 2 คน มากที่สุดคือ 184 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 มีจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวมากกว่า 2 คน จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 มีจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว 1 คน จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของครอบครัว

ขนาดของครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 3 คน	146	38.4
4 คน	104	27.4
มากกว่า 4 คน	130	34.2
รวม	380	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 คน มีขนาดของครอบครัวมากที่สุดคือ ไม่เกิน 3 คน จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4 มีขนาดครอบครัวมากกว่า 4 คน จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 มีขนาดครอบครัว 4 คน จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเป้าหมายการออม

เป้าหมายการออม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การออมเพื่อเหตุฉุกเฉิน	153	40.2
การออมเพื่อลงทุนในอนาคต	79	20.8
การออมเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์	79	20.8
การออมเพื่อหาผลตอบแทน	69	18.2
รวม	380	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 คน มีเป้าหมายการออมเพื่อเหตุฉุกเฉินมากที่สุดคือ 153 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2 รองลงมามีเป้าหมายการออมเพื่อการลงทุนในอนาคต จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 มีเป้าหมายการออมเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 ส่วนที่มีเป้าหมายการออมเพื่อหาผลตอบแทนน้อยที่สุด จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2

2. ความสำคัญของปัจจัยด้านสหกรณ์ต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก

ข้อมูลการตัดสินใจออมเงินที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยประเภทการออม ความถี่ของการออม จำนวนเงินออมต่อครั้งและจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด ปรากฏผลวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.10-4.13

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทการออม

ประเภทการออม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เงินฝากออมทรัพย์	323	85.0
เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ	57	15.0
รวม	380	100.0

จากตารางที่ 4.10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 คน มีการออมประเภทเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุดคือ 323 คน คิดเป็นร้อยละ 85 รองลงมา คือ เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 15

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความถี่ของการออม

ความถี่ของการออม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตามความเหมาะสม	162	42.6
6 เดือนต่อครั้ง	131	34.4
1 ปีต่อครั้ง	87	22.9
รวม	380	100.0

จากตารางที่ 4.11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 คน มีความถี่ของการออมตามความเหมาะสมมากที่สุด จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 รองลงมา มีความถี่ของการออม 6 เดือนต่อครั้ง จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 มีความถี่ของการออม 1 ปีต่อครั้ง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินออมต่อครั้ง

จำนวนเงินออมต่อครั้ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000 บาท	360	94.7
10,001 - 50,000 บาท	20	5.3
รวม	380	100.0

จากตารางที่ 4.12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 คน มีการออมเงินต่อครั้งไม่เกิน 10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 360 คน คิดเป็นร้อยละ 94.7 รองลงมามีการออมเงินต่อครั้ง 10,001 - 50,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด

จำนวนเงินออมรวมทั้งหมด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 100,000 บาท	361	95.0
100,001 - 500,000 บาท	19	5.0
รวม	380	100.0

จากตารางที่ 4.13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 คน มีจำนวนเงินออมรวมทั้งหมดไม่เกิน 100,000 บาท มากที่สุด จำนวน 361 คน คิดเป็นร้อยละ 95 รองลงมามีจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด 100,001 - 500,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5

2.2 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านสหกรณ์ต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญของปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก

ปัจจัยด้านสหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความสำคัญ
สิ่งจูงใจในการออม			
1. ผลตอบแทน/อัตราดอกเบี้ย	3.65	1.065	มาก
2. สิทธิประโยชน์ทางภาษี (สหกรณ์ได้รับการยกเว้นภาษี)	3.59	1.139	มาก
3. ความเป็นเจ้าของสหกรณ์	4.14	.885	มาก
4. ความสามารถฝาก/ถอนได้เมื่อครบกำหนด	4.35	.887	มากที่สุด
5. ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสหกรณ์	4.48	.770	มากที่สุด
รวม	4.04	.949	มาก
ความพร้อมของสหกรณ์			
6. สหกรณ์สามารถจ่ายเงินฝากได้อย่างแน่นอน	4.55	.719	มากที่สุด
7. สถานที่ตั้งของสหกรณ์สะดวกในการเดินทางมาติดต่อ	4.35	.806	มากที่สุด
8. มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกในการรับฝากเงิน	4.25	.784	มากที่สุด
9. เจ้าหน้าที่ให้บริการสมาชิกอย่างเป็นธรรมชาติ	4.23	.804	มากที่สุด
10. การบริการของเจ้าหน้าที่ทำให้สมาชิกเกิดความพึงพอใจ	4.19	.821	มาก
11. มีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาให้บริการแก่สมาชิก	4.06	.910	มาก
12. มีสมุดเงินฝากที่ทันสมัยให้กับสมาชิก	4.11	.891	มาก
รวม	4.25	.819	มากที่สุด
การโฆษณาประชาสัมพันธ์			
13. มีการโฆษณาจูงใจให้สมาชิกมาฝากเงินกับสหกรณ์	3.94	.959	มาก
14. มีการให้บริการข้อมูลข่าวสารการรับฝากเงินกับสมาชิก	3.95	.997	มาก
รวม	3.95	.978	มาก
รวมเฉลี่ย	4.13	.888	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ปัจจัยด้านสหกรณ์มีความสำคัญต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.13 เมื่อพิจารณาแล้วมีรายละเอียด ดังนี้

1. สิ่งจูงใจในการออม พบว่า สิ่งจูงใจในการออมมีความสำคัญต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.949 โดยให้ความสำคัญกับสิ่งจูงใจในการออมเรื่องชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสหกรณ์มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.770 รองลงมา คือ เรื่องความสามารถฝาก/ถอนได้เมื่อครบกำหนด ค่าเฉลี่ย 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.887

2. ความพร้อมของสหกรณ์ พบว่า ความพร้อมของสหกรณ์มีความสำคัญต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.819 โดยให้ความสำคัญกับความพร้อมของสหกรณ์เรื่องสหกรณ์สามารถจ่ายเงินฝากได้อย่างแน่นอนมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.719 รองลงมา คือ เรื่องสถานที่ตั้งของสหกรณ์สะดวกในการเดินทางมาติดต่อ ค่าเฉลี่ย 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.806

3. การโฆษณาประชาสัมพันธ์ พบว่า การโฆษณาประชาสัมพันธ์มีความสำคัญต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.978 โดยให้ความสำคัญกับการโฆษณาประชาสัมพันธ์เรื่องมีการให้บริการข้อมูลข่าวสารการรับฝากเงินกับสมาชิกมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.997 รองลงมา คือเรื่องมีการโฆษณาจูงใจให้สมาชิกมาฝากเงินกับสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.957



3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคมและปัจจัยด้านสหกรณ์กับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด ใช้วิธีการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยด้านสหกรณ์กับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) ซึ่งปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรสและระดับการศึกษา ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของครัวเรือนต่อเดือนและรายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือน ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ จำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว ขนาดของครอบครัวและเป้าหมายการออม ส่วนปัจจัยด้านสหกรณ์ ได้แก่ สิ่งจูงใจในการออม ความพร้อมของสหกรณ์และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ปรากฏผลวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.15-4.51

ตารางที่ 4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับประเภทการออม

เพศ	เงินฝากออมทรัพย์	เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ	รวม	χ^2	p
ชาย	131 (34.47)	28 (7.37)	159 (41.84)	1.461	.227
หญิง	192 (50.53)	29 (7.63)	221 (58.16)		
รวม	323 (85)	57 (15)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เป็นเพศหญิงมีการออมเงินประเภทออมทรัพย์มากที่สุด เป็นจำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 50.53

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศของสมาชิกกับประเภทของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.227$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความถี่ของการออม

เพศ	ตามความเหมาะสม	6 เดือน ต่อครั้ง	1 ปี ต่อครั้ง	รวม	χ^2	p
ชาย	68 (17.89)	48 (12.63)	43 (11.32)	159 (41.84)	3.513	.173
หญิง	94 (24.74)	83 (21.84)	44 (11.58)	221 (58.16)		
รวม	162 (42.63)	131 (34.47)	87 (22.90)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เป็นเพศหญิงมีความถี่ของการออมเงินตามความเหมาะสมมากที่สุด เป็นจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.74

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศของสมาชิกกับความถี่ของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.173$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง

เพศ	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001-50,000 บาท	รวม	χ^2	p
ชาย	149 (39.21)	10 (2.63)	159 (41.84)	.577	.447
หญิง	211 (55.53)	10 (2.63)	221 (58.16)		
รวม	360 (94.74)	20 (5.26)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เป็นเพศหญิงมีจำนวนเงินออมต่อครั้ง ไม่เกิน 10,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 55.53

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศของสมาชิกกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง พบว่า ค่า $p = 0.447$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมต่อครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด

เพศ	ไม่เกิน 100,000 บาท	100,001-500,000 บาท	รวม	χ^2	p
ชาย	147 (38.68)	12 (3.16)	159 (41.84)	3.734	.053
หญิง	214 (56.32)	7 (1.84)	221 (58.16)		
รวม	361 (95)	19 (5)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เป็นเพศหญิงมีจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด ไม่เกิน 100,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 56.32

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศของสมาชิกกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด พบว่า ค่า $p = 0.053$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับประเภทการออม

อายุ	เงินฝาก ออมทรัพย์	เงินฝากออมทรัพย์และ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ	รวม	χ^2	p
ไม่เกิน 40 ปี	83 (21.84)	17 (4.47)	100 (26.31)	.625	.732
41-50 ปี	87 (22.89)	16 (4.22)	103 (27.11)		
50 ปีขึ้นไป	153 (40.27)	24 (6.31)	177 (46.58)		
รวม	323 (85)	57 (15)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 50 ปีขึ้นไป มีการออมเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด เป็นจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 40.27

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุของสมาชิกกับประเภทของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.732$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความถี่ของการออม

อายุ	ตามความ เหมาะสม	6 เดือน ต่อครั้ง	1 ปี ต่อครั้ง	รวม	χ^2	p
ไม่เกิน 40 ปี	55 (14.47)	27 (7.11)	18 (4.73)	100 (26.31)	10.926	.027*
41-50 ปี	37 (9.74)	44 (11.58)	22 (5.79)	103 (27.11)		
50 ปีขึ้นไป	70 (18.42)	60 (15.78)	47 (12.38)	177 (46.58)		
รวม	162 (42.63)	131 (34.47)	87 (22.90)	380 (100)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 50 ปีขึ้นไป มีความถี่ของการออมเงินตามความเหมาะสมมากที่สุด เป็นจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 18.42

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุของสมาชิกกับความถี่ของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.027$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุมีความสัมพันธ์กับความถี่การออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.21 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง

อายุ	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001-50,000 บาท	รวม	χ^2	p
ไม่เกิน 40 ปี	93 (24.47)	7 (1.84)	100 (26.31)	.836	.658
41-50 ปี	98 (25.79)	5 (1.32)	103 (27.11)		
50 ปีขึ้นไป	169 (44.48)	8 (2.10)	177 (46.58)		
รวม	360 (94.74)	20 (5.26)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 50 ปีขึ้นไป มีจำนวนเงินออมต่อครั้ง ไม่เกิน 10,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 44.48

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุของสมาชิกกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง พบว่า ค่า $p = 0.658$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมต่อครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด

อายุ	ไม่เกิน 100,000 บาท	100,001-500,000 บาท	รวม	χ^2	p
ไม่เกิน 40 ปี	91 (23.94)	9 (2.37)	100 (26.31)	4.720	.094
41-50 ปี	100 (26.32)	3 (0.79)	103 (27.11)		
50 ปีขึ้นไป	170 (44.74)	7 (1.84)	177 (46.58)		
รวม	361 (95)	19 (5)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.22 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 50 ปีขึ้นไป มีจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด ไม่เกิน 100,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 44.74

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุของสมาชิกกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด พบว่า ค่า $p = 0.094$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับประเภทการออม

สถานภาพ	เงินฝากออมทรัพย์	เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ	รวม	χ^2	p
โสด	27 (7.10)	5 (1.32)	32 (8.42)	.356	.837
สมรส	259 (68.16)	47 (12.37)	306 (80.53)		
หม้าย/หย่าร้าง	37 (9.74)	5 (1.31)	42 (11.05)		
รวม	323 (85)	57 (15)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีการออมเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด เป็นจำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 68.16

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของสมาชิกกับประเภทของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.837$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับความถี่ของการออม

สถานภาพ	ตามความเหมาะสม	6 เดือน ต่อครั้ง	1 ปี ต่อครั้ง	รวม	χ^2	p
โสด	17 (4.47)	13 (3.42)	2 (0.53)	32 (8.42)	5.600	.231
สมรส	128 (33.69)	104 (27.37)	74 (19.47)	306 (80.53)		
หม้าย/หย่าร้าง	17 (4.47)	14 (3.68)	11 (2.90)	42 (11.05)		
รวม	162 (42.63)	131 (34.47)	87 (22.90)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.24 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีความถี่ของการออมเงินตามความเหมาะสมมากที่สุด เป็นจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.69

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของสมาชิกกับความถี่ของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.231$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.25 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง

สถานภาพ	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001-50,000 บาท	รวม	χ^2	p
โสด	29 (7.63)	3 (0.79)	32 (8.42)	1.186	.553
สมรส	291 (76.59)	15 (3.94)	306 (80.53)		
หม้าย/หย่าร้าง	40 (10.52)	2 (0.53)	42 (11.05)		
รวม	360 (94.74)	20 (5.26)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.25 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีจำนวนเงินออมต่อครั้ง ไม่เกิน 10,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 76.59

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของสมาชิกกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง พบว่า ค่า $p = 0.553$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมต่อครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.26 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด

สถานภาพ	ไม่เกิน 100,000 บาท	100,001-500,000 บาท	รวม	χ^2	p
โสด	29 (7.63)	3 (0.79)	32 (8.42)	3.534	.171
สมรส	290 (76.32)	16 (4.21)	306 (80.53)		
หม้าย/หย่าร้าง	42 (11.05)	- (-)	42 (11.05)		
รวม	361 (95)	19 (5)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.26 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด ไม่เกิน 100,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 76.32

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของสมาชิกกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด พบว่า ค่า $p = 0.171$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.27 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับประเภทการออม

ระดับการศึกษา	เงินฝากออมทรัพย์	เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ	รวม	χ^2	p
ต่ำกว่า ปวช.	282 (74.21)	55 (14.47)	337 (88.68)	4.073	.044*
ปวช./ปวส.	41 (10.79)	2 (0.53)	43 (11.32)		
รวม	323 (85)	57 (15)	380 (100)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.27 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ปวช. มีการออมเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด เป็นจำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 74.21

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของสมาชิกกับประเภทของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.044$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับประเภทของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.28 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความถี่ของการออม

ระดับการศึกษา	ตามความเหมาะสม	6 เดือน ต่อครั้ง	1 ปี ต่อครั้ง	รวม	χ^2	p
ต่ำกว่า ปวช.	131 (34.47)	123 (32.37)	83 (21.84)	337 (88.68)	17.326	.000**
ปวช./ปวส.	31 (8.16)	8 (2.10)	4 (1.06)	43 (11.32)		
รวม	162 (42.63)	131 (34.47)	87 (22.90)	380 (100)		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.28 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ปวช. มีความถี่ของการออมเงินตามความเหมาะสมมากที่สุด เป็นจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.47 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของสมาชิกกับความถี่ของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.000$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความถี่ของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4.29 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับจำนวนเงินออมต่อครั้ง

ระดับการศึกษา	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001-50,000 บาท	รวม	χ^2	p
ต่ำกว่า ปวช.	318 (83.68)	19 (5)	337 (88.68)	.839	.360
ปวช./ปวส.	42 (11.06)	1 (0.26)	43 (11.32)		
รวม	360 (94.74)	20 (5.26)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.29 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ปวช. มีจำนวนเงินออมต่อครั้ง ไม่เกิน 10,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 83.68

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของสมาชิกกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง พบว่า ค่า $p = 0.360$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมต่อครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.30 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด

ระดับการศึกษา	ไม่เกิน 100,000 บาท	100,001-500,000 บาท	รวม	χ^2	p
ต่ำกว่า ปวช.	322 (84.73)	15 (3.95)	337 (88.68)	1.889	.169
ปวช./ปวส.	39 (10.27)	4 (1.05)	43 (11.32)		
รวม	361 (95)	19 (5)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.30 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ปวช. มีจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด ไม่เกิน 100,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 322 คน คิดเป็นร้อยละ 84.73

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของสมาชิกกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด พบว่า ค่า $p = 0.169$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.31 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนกับประเภทการออม

รายได้ของครัวเรือน	เงินฝาก	เงินฝากออมทรัพย์	รวม	χ^2	p
	ออมทรัพย์	แล เงินฝาก ออมทรัพย์พิเศษ			
ไม่เกิน 5,000 บาท	207 (54.47)	34 (8.95)	241 (63.42)	.976	.614
5,001-10,000 บาท	65 (17.11)	11 (2.89)	76 (20)		
มากกว่า 10,000 บาท	51 (13.42)	12 (3.16)	63 (16.58)		
รวม	323 (85)	57 (15)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.31 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ของครัวเรือนไม่เกิน 5,000 บาท มีการออมเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด เป็นจำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 54.47 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนของสมาชิกกับประเภทของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.614$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านรายได้ของครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.32 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนกับความถี่ของการออม

รายได้ของครัวเรือน	ตามความ เหมาะสม	6 เดือน ต่อครั้ง	1 ปี ต่อครั้ง	รวม	χ^2	p
ไม่เกิน 5,000 บาท	94 (24.73)	97 (25.53)	50 (13.16)	241 (63.42)	15.207	.004*
5,001-10,000 บาท	34 (8.95)	25 (6.58)	17 (4.47)	76 (20)		
มากกว่า 10,000 บาท	34 (8.95)	9 (2.36)	20 (5.27)	63 (16.58)		
รวม	162 (42.63)	131 (34.47)	87 (22.90)	380 (100)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.32 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ของครัวเรือนไม่เกิน 5,000 บาท มีความถี่ของการออมเงิน 6 เดือนต่อครั้งมากที่สุด เป็นจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.53

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนของสมาชิกกับความถี่ของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.004$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านรายได้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับความถี่ของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.33 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง

รายได้ของครัวเรือน	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001-50,000 บาท	รวม	χ^2	p
ไม่เกิน 5,000 บาท	230 (60.53)	11 (2.89)	241 (63.42)	2.794	.247
5,001-10,000 บาท	73 (19.21)	3 (0.79)	76 (20)		
มากกว่า 10,000 บาท	57 (15)	6 (1.58)	63 (16.58)		
รวม	360 (94.74)	20 (5.26)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.33 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ของครัวเรือนไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวนเงินออมต่อครั้ง ไม่เกิน 10,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 60.53

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนของสมาชิกกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง พบว่า ค่า $p = 0.247$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านรายได้ของครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมต่อครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.34 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด

รายได้ของครัวเรือน	ไม่เกิน 100,000 บาท	100,001-500,000 บาท	รวม	χ^2	p
ไม่เกิน 5,000 บาท	235 (61.84)	6 (1.58)	241 (63.42)	9.228	.010*
5,001-10,000 บาท	68 (17.89)	8 (2.11)	76 (20)		
มากกว่า 10,000 บาท	58 (7.37)	5 (0.79)	63 (16.58)		
รวม	361 (95)	19 (5)	380 (100)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.34 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ของครัวเรือนไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด ไม่เกิน 100,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 61.84

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนของสมาชิกกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด พบว่า ค่า $p = 0.010$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านรายได้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.35 ความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายของครัวเรือนกับประเภทการออม

รายจ่ายของ ครัวเรือน	เงินฝาก ออมทรัพย์	เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝาก ออมทรัพย์พิเศษ	รวม	χ^2	p
ไม่เกิน 5,000 บาท	142 (37.37)	19 (5)	161 (42.37)	3.575	.167
5,001-10,000 บาท	117 (30.79)	21 (5.53)	138 (36.32)		
มากกว่า 10,000 บาท	64 (16.84)	17 (4.47)	81 (21.31)		
รวม	323 (85)	57 (15)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.35 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายจ่ายของครัวเรือนไม่เกิน 5,000 บาท มีการออมเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด เป็นจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 37.37 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายของครัวเรือนของสมาชิกกับประเภทของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.167$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านรายจ่ายของครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.36 ความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายของครัวเรือนกับความถี่ของการออม

รายจ่ายของ ครัวเรือน	ตามความ เหมาะสม	6 เดือน ต่อครั้ง	1 ปี ต่อครั้ง	รวม	χ^2	p
ไม่เกิน 5,000 บาท	62 (16.31)	59 (15.53)	40 (10.53)	161 (42.37)	4.345	.361
5,001-10,000 บาท	62 (16.32)	50 (13.16)	26 (6.84)	138 (36.32)		
มากกว่า 10,000 บาท	38 (10)	22 (5.78)	21 (5.53)	81 (21.31)		
รวม	162 (42.63)	131 (34.47)	87 (22.90)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.36 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายจ่ายของครัวเรือนไม่เกิน 5,000 บาท มีความถี่ของการออมเงินตามความเหมาะสมมากที่สุด เป็นจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.32

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายของครัวเรือนของสมาชิกกับความถี่ของการออมเงิน พบว่า ค่า $p=0.361$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านรายจ่ายของครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.37 ความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายของครัวเรือนกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง

รายจ่ายของ ครัวเรือน	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001-50,000 บาท	รวม	χ^2	p
ไม่เกิน 5,000 บาท	153 (40.26)	8 (2.11)	161 (42.37)	2.385	.304
5,001-10,000 บาท	128 (33.69)	10 (2.63)	138 (36.32)		
มากกว่า 10,000 บาท	79 (20.79)	2 (0.52)	81 (21.31)		
รวม	360 (94.74)	20 (5.26)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.37 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายจ่ายของครัวเรือนไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวนเงินออมต่อครั้ง ไม่เกิน 10,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 40.26

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายของครัวเรือนของสมาชิกกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง พบว่า ค่า $p = 0.304$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านรายจ่ายของครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมต่อครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.38 ความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายของครัวเรือนกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด

รายจ่ายของ ครัวเรือน	ไม่เกิน 100,000 บาท	100,001-500,000 บาท	รวม	χ^2	p
ไม่เกิน 5,000 บาท	158 (41.58)	3 (0.79)	161 (42.37)	7.303	.026*
5,001-10,000 บาท	126 (33.16)	12 (3.16)	138 (36.32)		
มากกว่า 10,000 บาท	77 (20.26)	4 (1.05)	81 (21.31)		
รวม	361 (95)	19 (5)	380 (100)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.38 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายจ่ายของครัวเรือนไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด ไม่เกิน 100,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 41.58

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายของครัวเรือนของสมาชิกกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด พบว่า ค่า $p = 0.026$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านรายจ่ายของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.39 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวกับประเภทการออม

จำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว	เงินฝากออมทรัพย์	เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ	รวม	χ^2	p
1 คน	53 (13.95)	12 (3.16)	65 (17.11)	4.084	.130
2 คน	152 (40)	32 (8.42)	184 (48.42)		
มากกว่า 2 คน	118 (31.05)	13 (3.42)	131 (34.47)		
รวม	323 (85)	57 (15)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.39 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว 2 คน มีการออมเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด เป็นจำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวของสมาชิกกับประเภทของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.130$ ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมด้านจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.40 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวกับความถี่ของการออม

จำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว	ตามความเหมาะสม	6 เดือน ต่อครั้ง	1 ปี ต่อครั้ง	รวม	χ^2	p
1 คน	23 (6.05)	25 (6.58)	17 (4.48)	65 (17.11)	2.943	.567
2 คน	79 (20.79)	60 (15.79)	45 (11.84)	184 (48.42)		
มากกว่า 2 คน	60 (15.79)	46 (12.10)	25 (6.58)	131 (34.47)		
รวม	162 (42.63)	131 (34.47)	87 (22.90)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.40 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว 2 คน มีความถี่ของการออมเงินตามความเหมาะสมมากที่สุด เป็นจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 20.79

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวของสมาชิกกับความถี่ของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.567$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมด้านจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.41 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง

จำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001-50,000 บาท	รวม	χ^2	p
1 คน	64 (16.85)	1 (0.26)	65 (17.11)	3.336	.189
2 คน	175 (46.05)	9 (2.37)	184 (48.42)		
มากกว่า 2 คน	121 (31.84)	10 (2.63)	131 (34.47)		
รวม	360 (94.74)	20 (5.26)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.41 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว 2 คน มีจำนวนเงินออมต่อครั้ง ไม่เกิน 10,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 46.05

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวของสมาชิกกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง พบว่า ค่า $p = 0.189$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมด้านจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมต่อครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.42 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด

จำนวนผู้มีเงินได้ ในครอบครัว	ไม่เกิน 100,000 บาท	100,001-500,000 บาท	รวม	χ^2	p
1 คน	62 (16.32)	3 (0.79)	65 (17.11)	.523	.770
2 คน	176 (46.31)	8 (2.11)	184 (48.42)		
มากกว่า 2 คน	123 (32.37)	8 (2.10)	131 (34.47)		
รวม	361 (95)	19 (5)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.42 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว 2 คน มีจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด ไม่เกิน 100,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 46.31

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวของสมาชิกกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด พบว่า ค่า $p = 0.770$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมด้านจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.43 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครอบครัวกับประเภทการออม

ขนาดของครอบครัว	เงินฝากออมทรัพย์	เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ	รวม	χ^2	p
ไม่เกิน 3 คน	123 (32.37)	23 (6.05)	146 (38.42)	1.419	.192
4 คน	92 (24.21)	12 (3.16)	104 (27.37)		
มากกว่า 4 คน	108 (28.42)	22 (5.79)	130 (34.21)		
รวม	323 (85)	57 (15)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.43 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีขนาดของครอบครัวไม่เกิน 3 คน มีการออมเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด เป็นจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 32.37

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครอบครัวของสมาชิกกับประเภทของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.192$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมด้านขนาดของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.44 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครอบครัวกับความถี่ของการออม

ขนาดของ ครอบครัว	ตามความ เหมาะสม	6 เดือน ต่อครั้ง	1 ปี ต่อครั้ง	รวม	χ^2	p
ไม่เกิน 3 คน	64	42	40	146	4.643	.326
	(16.84)	(11.05)	(10.53)	(38.42)		
4 คน	44	38	22	104		
	(11.58)	(10)	(5.79)	(27.37)		
มากกว่า 4 คน	54	51	25	130		
	(14.21)	(13.42)	(6.58)	(34.21)		
รวม	162	131	87	380		
	(42.63)	(34.47)	(22.90)	(100)		

จากตารางที่ 4.44 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีขนาดของครอบครัวไม่เกิน 3 คน มีความถี่ของการออมเงินตามความเหมาะสมมากที่สุด เป็นจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.84

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครอบครัวของสมาชิกกับความถี่ของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.326$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมด้านขนาดของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.45 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครอบครัวกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง

ขนาดของ ครอบครัว	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001-50,000 บาท	รวม	χ^2	p
ไม่เกิน 3 คน	141 (37.11)	5 (1.31)	146 (38.42)	1.646	.139
4 คน	97 (25.53)	7 (1.84)	104 (27.37)		
มากกว่า 4 คน	122 (32.10)	8 (2.11)	130 (34.21)		
รวม	360 (94.74)	20 (5.26)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.45 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีขนาดของครอบครัวไม่เกิน 3 คน มีจำนวนเงินออมต่อครั้ง ไม่เกิน 10,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 37.11

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครอบครัวของสมาชิกกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง พบว่า ค่า $p = 0.139$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมด้านขนาดของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมต่อครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.46 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครอบครัวกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด

ขนาดของ ครอบครัว	ไม่เกิน 100,000 บาท	100,001-500,000 บาท	รวม	χ^2	p
ไม่เกิน 3 คน	141 (37.10)	5 (1.32)	146 (38.42)	5.022	.081
4 คน	101 (26.58)	3 (0.79)	104 (27.37)		
มากกว่า 4 คน	119 (31.32)	11 (2.89)	130 (34.21)		
รวม	361 (95)	19 (5)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.46 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีขนาดของครอบครัวไม่เกิน 3 คน มีจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด ไม่เกิน 100,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครอบครัวของสมาชิกกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด พบว่า ค่า $p = 0.081$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมด้านขนาดของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.47 ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการออมกับประเภทการออม

เป้าหมายการออม	เงินฝาก ออมทรัพย์	เงินฝากออมทรัพย์และ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ	รวม	χ^2	p
เพื่อเหตุฉุกเฉิน	134 (35.26)	19 (5)	153 (40.26)	1.732	.630
เพื่อลงทุนในอนาคต	67 (17.63)	12 (3.16)	79 (20.79)		
เพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์	66 (17.37)	13 (3.42)	79 (20.79)		
เพื่อหาผลตอบแทน	56 (14.74)	13 (3.42)	69 (18.16)		
รวม	323 (85)	57 (15)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.47 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเป้าหมายการออมเพื่อเหตุฉุกเฉิน มีการออมเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด เป็นจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 35.26

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการออมเงินของสมาชิกกับประเภทของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.630$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมด้านเป้าหมายการออมเงินไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.48 ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการออมกับความถี่ของการออม

เป้าหมายการออม	ตามความเหมาะสม	6 เดือนต่อครั้ง	1 ปีต่อครั้ง	รวม	χ^2	p
เพื่อเหตุฉุกเฉิน	50 (13.16)	65 (17.10)	38 (10)	153 (40.26)	15.671	.016*
เพื่อลงทุนในอนาคต	42 (11.05)	21 (5.53)	16 (4.21)	79 (20.79)		
เพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์	32 (8.42)	29 (7.63)	18 (4.74)	79 (20.79)		
เพื่อหาผลตอบแทน	38 (10)	16 (4.21)	15 (3.95)	69 (18.16)		
รวม	162 (42.63)	131 (34.47)	87 (22.90)	380 (100)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.48 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเป้าหมายการออมเพื่อเหตุฉุกเฉิน มีความถี่ของการออมเงิน 6 เดือนต่อครั้งมากที่สุด เป็นจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการออมเงินของสมาชิกกับความถี่ของการออมเงิน พบว่า ค่า $p = 0.016$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมด้านเป้าหมายการออมเงินมีความสัมพันธ์กับความถี่ของการออมเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.49 ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการออมกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง

เป้าหมายการออม	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001-50,000 บาท	รวม	χ^2	p
เพื่อเหตุฉุกเฉิน	148 (38.96)	5 (1.30)	153 (40.26)	5.923	.115
เพื่อลงทุนในอนาคต	71 (18.68)	8 (2.11)	79 (20.79)		
เพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์	74 (19.47)	5 (1.32)	79 (20.79)		
เพื่อหาผลตอบแทน	67 (17.63)	2 (0.53)	69 (18.16)		
รวม	360 (94.74)	20 (5.26)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.49 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเป้าหมายการออมเพื่อเหตุฉุกเฉิน มีจำนวนเงินออมต่อครั้ง ไม่เกิน 10,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 38.96 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการออมเงินของสมาชิกกับจำนวนเงินออมต่อครั้ง พบว่า ค่า $p = 0.115$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมด้านเป้าหมายการออมเงินไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมต่อครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.50 ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการออมกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด

เป้าหมายการออม	ไม่เกิน 100,000 บาท	100,001-500,000 บาท	รวม	χ^2	p
เพื่อเหตุฉุกเฉิน	140 (36.84)	13 (3.42)	153 (40.26)	7.024	.071
เพื่อลงทุนในอนาคต	77 (20.26)	2 (0.53)	79 (20.79)		
เพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์	76 (20)	3 (0.79)	79 (20.79)		
เพื่อหาผลตอบแทน	68 (17.90)	1 (0.26)	69 (18.16)		
รวม	361 (95)	19 (5)	380 (100)		

จากตารางที่ 4.50 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเป้าหมายการออมเพื่อเหตุฉุกเฉิน มีจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด ไม่เกิน 100,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 36.84

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการออมเงินของสมาชิกกับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด พบว่า ค่า $p = 0.071$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยทางสังคมด้านเป้าหมายการออมเงิน ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.51 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสหกรณ์กับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก

ปัจจัยด้านสหกรณ์	การตัดสินใจออมเงิน							
	ประเภทการออม		ความถี่การออม		จำนวนเงินออมต่อครั้ง		จำนวนเงินออมรวม	
	χ^2	p	χ^2	p	χ^2	p	χ^2	p
ผลตอบแทน/อัตราดอกเบี้ย	10.309	.036*	5.625	.689	6.382	.172	11.280	.024*
สิทธิประโยชน์ทางภาษี	2.684	.612	12.671	.124	1.531	.821	.431	.980
ความเป็นเจ้าของสหกรณ์	2.471	.650	17.726	.023*	3.510	.476	12.198	.016*
ความสามารถฝาก/ถอนได้เมื่อครบกำหนด	1.253	.869	12.792	.119	.890	.926	5.025	.285
ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสหกรณ์	7.018	.135	10.380	.239	12.846	.012*	4.228	.376
สหกรณ์สามารถจ่ายคืนเงินฝากได้อย่างแน่นอน	2.701	.440	10.289	.113	2.042	.562	2.041	.564
สถานที่ตั้งของสหกรณ์สะดวกในการเดินทางมาติดต่อ	1.154	.886	10.719	.218	1.530	.821	3.880	.422
มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกในการรับฝากเงิน	1.996	.736	9.460	.305	.908	.923	3.154	.532
เจ้าหน้าที่ให้บริการสมาชิกอย่างเป็นธรรมชาติ	4.379	.357	4.182	.840	1.201	.878	3.155	.532
การบริการของเจ้าหน้าที่ทำให้สมาชิกเกิดความพึงพอใจ	3.622	.460	4.575	.802	1.202	.878	2.551	.635
มีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาให้บริการแก่สมาชิก	6.358	.174	8.009	.433	4.042	.400	3.396	.494

ตารางที่ 4.51 (ต่อ)

ปัจจัยด้านสหกรณ์	การตัดสินใจออมเงิน							
	ประเภท		ความถี่		จำนวนเงินออม		จำนวนเงินออม	
	การออม		การออม		ต่อครั้ง		รวม	
	χ^2	p	χ^2	p	χ^2	p	χ^2	p
มีสมุดเงินฝากที่ทันสมัย ให้กับสมาชิก	9.176	.057	14.765	.064	5.673	.225	2.978	.562
มีการโฆษณาจูงใจให้ สมาชิกมาฝากเงินกับ สหกรณ์	1.550	.818	20.943	.007*	.944	.918	3.189	.527
มีการให้บริการข้อมูล ข่าวสารการรับฝากเงิน กับสมาชิก	.553	.968	7.050	.531	1.991	.737	5.433	.246

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.51 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสหกรณ์กับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก เป็นดังนี้

1. ประเภทของการออม พบว่า ปัจจัยด้านสหกรณ์เรื่องผลตอบแทน/อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกประเภทการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกประเภทการออม

2. ความถี่ของการออม พบว่า ปัจจัยด้านสหกรณ์เรื่องความเป็นเจ้าของสหกรณ์ และมีการโฆษณาจูงใจให้สมาชิกมาฝากเงินกับสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกความถี่ของการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกความถี่ของการออม

3. จำนวนเงินออมต่อครั้ง พบว่า ปัจจัยด้านสหกรณ์เรื่องชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์สหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกจำนวนเงินออมต่อครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกจำนวนเงินออมต่อครั้ง

4. จำนวนเงินออมรวมทั้งหมด พบว่า ปัจจัยด้านสหกรณ์เรื่องผลตอบแทน/อัตราดอกเบี้ยและความเป็นเจ้าของสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด

4. ความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกเกี่ยวกับการออมเงินกับสหกรณ์

กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังตารางที่ 4.52

ตารางที่ 4.52 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ราย)
1. ควรมีการให้บริการรับฝากตามหมู่บ้าน ทำให้สะดวกและสามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างดี	7
2. ควรนำระบบคอมพิวเตอร์มาบริการรับฝากเงินแก่สมาชิกในวันประชุมกลุ่มสมาชิกด้วย	10
3. ควรมีการพัฒนาาระบบฝากเงิน โดยการจัดให้มีตู้ฝาก-ถอน ปรับบัญชีด้วย	3

จากตารางที่ 4.52 พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะเรื่องควรนำระบบคอมพิวเตอร์มาบริการรับฝากเงินแก่สมาชิกในวันประชุมกลุ่มสมาชิกมากที่สุด จำนวน 10 ราย รองลงมาเรื่อง ควรมีการให้บริการรับฝากตามหมู่บ้าน ทำให้สะดวกและสามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างดี จำนวน 7 ราย

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เวียงสา จำกัด จังหวัดน่าน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด 2) ศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เวียงสา จำกัด และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคมและปัจจัยด้านสหกรณ์กับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด ประชากรที่ศึกษา คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด ผู้ศึกษาสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) ผลการศึกษามีข้อสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เวียงสา จำกัด จังหวัดน่าน” ผู้ศึกษาสรุปผลการศึกษา ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคมของสมาชิก พบว่า

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.2 มีอายุ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 46.6 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 80.5 ระดับการศึกษาต่ำกว่า ปวช. ร้อยละ 88.7

1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ของครัวเรือนไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 63.4 มีรายจ่ายของครัวเรือนไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 42.4

1.3 ปัจจัยทางสังคม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว 2 คน ร้อยละ 48.4 มีขนาดของครอบครัวไม่เกิน 3 คน ร้อยละ 38.4 มีเป้าหมายการออมเพื่อเหตุฉุกเฉิน ร้อยละ 40.2

1.4 การตัดสินใจออมเงินของสมาชิก พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการออมเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์ ร้อยละ 85 มีความถี่ในการออมเงินตามความเหมาะสม ร้อยละ 42.6 มีการออมเงินต่อครั้งไม่เกิน 10,000 บาท ร้อยละ 94.7 มีจำนวนเงินออมรวมทั้งหมดไม่เกิน 100,000 บาท ร้อยละ 95

1.5 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด จังหวัดน่าน ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.888 เมื่อพิจารณาแล้วมีรายละเอียด ดังนี้

สิ่งจูงใจในการออม สิ่งจูงใจในการออมมีความสำคัญต่อการตัดสินใจออมเงินในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.949 โดยให้ความสำคัญมากที่สุดเรื่องชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.770 รองลงมาเรื่องสามารถฝาก/ถอนได้เมื่อครบกำหนด ค่าเฉลี่ย 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.887

ความพร้อมของสหกรณ์ ความพร้อมของสหกรณ์มีความสำคัญต่อการตัดสินใจออมเงินในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.819 โดยให้ความสำคัญมากที่สุดเรื่องสหกรณ์สามารถจ่ายคืนเงินฝากได้อย่างแน่นอน ค่าเฉลี่ย 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.719 รองลงมาเรื่องสถานที่ตั้งของสหกรณ์สะดวกในการเดินทางมาติดต่อ ค่าเฉลี่ย 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.806

การโฆษณาประชาสัมพันธ์ การโฆษณาประชาสัมพันธ์มีความสำคัญต่อการตัดสินใจออมเงินในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.978 โดยให้ความสำคัญมากที่สุดเรื่องมีการให้บริการข้อมูลข่าวสารการรับฝากเงินกับสมาชิก ค่าเฉลี่ย 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.997 รองลงมาในเรื่องมีการโฆษณาจูงใจให้สมาชิกมาฝากเงินกับสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.959

1.6 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคมและปัจจัยด้านสหกรณ์กับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับการตัดสินใจออมเงิน พบว่า ด้านอายุมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกความถี่ของการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกประเภทการออมและความถี่ของการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยทางเศรษฐกิจกับการตัดสินใจออมเงิน พบว่าด้านรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกความถี่ของการออมและจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านรายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยทางสังคมกับการตัดสินใจออมเงิน พบว่าด้านเป้าหมายการออมมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกความถี่ของการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านสหกรณ์กับการตัดสินใจออมเงิน พบว่าเรื่องผลตอบแทน/อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกประเภทการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เรื่องความเป็นเจ้าของสหกรณ์ มีการโฆษณาจูงใจให้สมาชิกมาฝากเงินกับสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกความถี่ของการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เรื่องชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์สหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกจำนวนเงินออมต่อครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เรื่องผลตอบแทน/อัตราดอกเบี้ยและความเป็นเจ้าของสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.7 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิก

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ได้เสนอให้นำระบบคอมพิวเตอร์มาบริการรับฝากเงินแก่สมาชิกในวันประชุมกลุ่มสมาชิก รองลงมา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 คน ได้เสนอให้มีการให้บริการรับฝากตามหมู่บ้าน ทำให้สะดวกและสามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างดี และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน ได้เสนอให้มีการพัฒนาระบบฝากเงินโดยการจัดให้มี ตู้ฝาก-ถอน ปรับบัญชี

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด ครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่ค้นพบและควรนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

2.1 ความสำคัญของปัจจัยด้านสหกรณ์

สมาชิกให้ความสำคัญกับความพร้อมของสหกรณ์มากที่สุดในเรื่องสหกรณ์สามารถจ่ายเงินฝากได้อย่างแน่นอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีสถานภาพสมรส จบการศึกษาระดับต่ำกว่า ปวช. และส่วนใหญ่มีรายได้ของครัวเรือนไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน จึงย่อมต้องการความมั่นใจและความมั่นคงที่จะได้รับเงินที่ฝากไว้คืนจากสหกรณ์อย่างแน่นอน ดังนั้น สมาชิกจึงให้ความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอันดับหนึ่งหรือมากที่สุด

ส่วนเรื่องชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสหกรณ์และเรื่องความสามารถฝาก/ถอนได้เมื่อครบกำหนด สมาชิกให้ความสำคัญรองลงมา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสมาชิกได้ให้ความเชื่อถือถึงการที่สหกรณ์มีการบริหารจัดการที่โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

สำหรับเรื่องสถานที่ตั้งของสหกรณ์สะดวกในการเดินทางมาติดต่อ มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกในการรับฝากเงิน และเจ้าหน้าที่ให้บริการสมาชิกอย่างเป็นธรรมชาติตามลำดับ นั้น สอดคล้องกับแนวคิดของอูสาห์ แซ่มสุวรรณ (2544) ที่กล่าวว่า ความพร้อมของสถาบันการออม ที่ให้ความสะดวกทั้งระบบการออมและการติดต่อเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ส่งผลต่อการออม

2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก

จากผลการศึกษา ที่พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยด้านสหกรณ์ มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด นั้น มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อายุมีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการตัดสินใจเลือกความถี่ของการออม และระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการตัดสินใจเลือกประเภทการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของบุญบง ศรีสันต์ (2542) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชน พบว่า อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการออมมากที่สุด และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พนม กิติวง (2545) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า อายุของหัวหน้าครอบครัวมีความสำคัญต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ ชัยยศ สรรพทรัพย์ ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อ

การออมของครัวเรือนเกษตร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดชัยภูมิ ปีการเพาะปลูก 2547/48 พบว่าระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการออมรวมของครัวเรือนเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวมถึงสอดคล้องกับผลงานวิจัยของดารณี สว่างรุ่งรัมย์ (2545) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการออมกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานรัฐวิสาหกิจ : กรณีศึกษา บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) พบว่า อายุและระดับการศึกษา มีผลต่ออัตราการออมกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงาน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ พบว่า รายได้ของครัวเรือนต่อเดือนมีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการตัดสินใจเลือกความถี่ของการออมและจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด รายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือนมีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการตัดสินใจเลือกจำนวนเงินออมรวมทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสาคร หมั่นแก้ว ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการออมและการกู้ยืมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ จังหวัดสงขลา พบว่า รายได้รวมทั้งหมดของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ รายจ่ายรวมทั้งหมดของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มีความสัมพันธ์ต่อการออมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพนม กิติวัง (2545) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า รายได้ของครัวเรือนมีความสำคัญต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยทางสังคม พบว่า เป้าหมายการออมมีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการตัดสินใจเลือกความถี่ของการออม สอดคล้องกับแนวคิดของวิมลสิทธิ์ ทรวงกุล (2535) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมของมนุษย์ไม่เพียงแต่สาเหตุและสิ่งเร้าทำให้เกิดเท่านั้น แต่ยังถูกนำไปสู่เป้าหมายในสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อบรรเทาสิ่งเร้า ในที่สุดจะลดความตึงเครียดและลดความต้องการต่าง ๆ

ปัจจัยด้านสหกรณ์ พบว่า ผลตอบแทนหรืออัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการตัดสินใจเลือกประเภทการออม ความเป็นเจ้าของสหกรณ์และมีการโฆษณาจูงใจให้สมาชิกมาฝากเงินกับสหกรณ์มีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการตัดสินใจเลือกความถี่ของการออม ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสหกรณ์มีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการตัดสินใจเลือกจำนวนเงินออมต่อครั้ง ผลตอบแทนหรืออัตราดอกเบี้ยและความเป็นเจ้าของสหกรณ์ มีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการตัดสินใจเลือกจำนวนเงินออมรวม อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของบุษบง ศรีสันต์ (2542) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชน พบว่า ผลตอบแทนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการออมในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพนม กิติวัง (2545) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า ความมั่นคงและผลตอบแทนเป็นเหตุผลสำคัญที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบการออม

ของครัวเรือนในเทศบาลนครเชียงใหม่ รวมถึงสอดคล้องกับผลงานวิจัยของคาร์ณี สว่างรุ่งรัมย์ (2545) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการออมกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานรัฐวิสาหกิจ : กรณีศึกษา บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) พบว่าการได้รับข้อมูลข่าวสาร มีผลต่ออัตราการออมกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงาน

3. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้และข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุดที่ทำให้สมาชิกตัดสินใจออมเงินกับสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด คือ สหกรณ์สามารถจ่ายเงินฝากได้อย่างแน่นอน ดังนั้นสหกรณ์ควรมีการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อสร้างหลักประกันเงินฝากของสมาชิกว่าจะได้รับเงินคืนตามกำหนดอย่างแน่นอน
2. สหกรณ์ควรมีการสร้างระบบการบริหารจัดการภายในที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในสหกรณ์อย่างจริงจัง และมีการวางระบบการควบคุมภายในที่ชัดเจนเพื่อให้สหกรณ์มีการดำเนินงานที่ดี ทำให้สหกรณ์มีชื่อเสียงและภาพลักษณ์ที่ดี ซึ่งจะเป็แรงจูงใจให้สมาชิกมาฝากเงินกับสหกรณ์เพิ่มขึ้น
3. สหกรณ์ควรมีการพัฒนากระบวนการรับฝากและถอนเงินให้ทันสมัย โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาเป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกเพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาให้สั้นลง มีความถูกต้องเชื่อถือได้ และสหกรณ์ควรจัดสถานที่ในการรับฝากและถอนเงินไว้เป็นสัดส่วนซึ่งสมาชิกสามารถเข้ามาใช้บริการได้อย่างสะดวกในเวลาทำการของสหกรณ์ และควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการบริการที่ดีให้เกียรติและบริการสมาชิกอย่างเท่าเทียมเพื่อสร้างความประทับใจให้กับสมาชิกและเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกมาฝากเงินกับสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น
4. สหกรณ์ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการรับฝากเงินของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกและบุคคลทั่วไปได้ทราบข้อมูล และผลการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างทั่วถึง เช่น การจัดทำเอกสารเผยแพร่ข่าวสารของสหกรณ์ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสถานีวิทยุชุมชน

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์การเกษตรขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เพื่อเปรียบเทียบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์เหมือน หรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมหรือพัฒนาสหกรณ์การเกษตรต่อไป
2. ควรศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่นๆ ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกกับสหกรณ์ เช่น นโยบายของรัฐบาล การเมือง ภาวะเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ย สถาบันการเงินอื่น เป็นต้น
3. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ เพื่อที่จะได้เห็นภาพที่ชัดเจนมากขึ้น



บรรณานุกรม



บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2550) *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์ หลักการ อุดมการณ์และวิธีการสหกรณ์* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- จินดาพร บุตรอารีย์ (2543) “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครัวเรือนเกษตรกรในอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา ปีการเพาะปลูก 2541/2542” วิทยานิพนธ์ ศ.ม. เศรษฐศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ชัยยศ สรรพทรัพย์ (2549) “ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนเกษตรกรอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ปีการเพาะปลูก 2547/2548” สารนิพนธ์ ศ.ม. เศรษฐศาสตร์การจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ชัยวุฒิ อัครวรุจิกุล (2541) “การวิเคราะห์การออมโดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐกิจในประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ฐานันท์ จระมาศ (2544) “สถาบันการเงินกับการออมภาคครัวเรือน : กรณีประเทศไทยช่วงปี 2518-2542” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ดารณี สว่างรุ่งรัมย์ (2545) “ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการออมกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานรัฐวิสาหกิจ : กรณีศึกษาบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)” วิทยานิพนธ์ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- บุญบง ศรีสันต์ (2542) “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์เคหพัฒนศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประยุทธ ประยูรวง (2549) *คู่มือการส่งเสริมการออมทรัพย์ในสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร* กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- ปรารณา หลีกภัย (2551) “วิเคราะห์การออมของภาคครัวเรือนในจังหวัดตรัง” *วารสารสงขลานครินทร์* ปีที่ 14, ฉบับที่ 2 ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- ปิยดา สมบัติวัฒนา (2550) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออมของนิสิตปริญญาตรี โครงการบริหารธุรกิจภาคสมทบ งานวิจัย 1 วท.ค (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์)” สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พนม กิติวัจ (2545) “พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- พรพรรณ วัฒนวิชัย (2545) “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจฝากเงินในโครงการธนาคารโรงเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ไพโรจน์ เภาวิจิตร (2543) “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ บธ.ม. บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- ภราดร ปรีดาศักดิ์ (2549) *หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค* มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วิศรา มั่นสกุล (2541) “ปัจจัยที่มีผลต่อการระดมเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดนครสวรรค์” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาถ (2540) *พจนานุกรมศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์* สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วิมลสิทธิ์ ทรวงกุล (2535) “พฤติกรรมของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการรักษาความสะอาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวบริเวณตลาดนัดดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล
- สหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด (2554) รายงานกิจการประจำปี คำนับวันที่ 1 พฤศจิกายน 2556 จาก <http://www.sacoop.com>
- สาคร หมั่นแก้ว (2544) “ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการออมและการกู้ยืมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นในสถานประกอบการ : กรณีศึกษาสถานประกอบการที่มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ จังหวัดสงขลา” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- โสภณ ไรจน์ธีารัง (2543) “พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อรรพรรณ ยี่สาร (2538) “พฤติกรรมการออมของครัวเรือนไทย วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลภาคตัดขวางในปี 2535 ถึง 2538” วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อัจฉรา ฝ่องอุดม (2549) “พฤติกรรมการออมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม. (พัฒนาสังคม)” มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อุสาห์ แซ่มสุวรรณ (2544) “ปัจจัยกำหนดการออมของครัวเรือนในประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก



แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด
จังหวัดน่าน

ด้วยนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชา
เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา มีความประสงค์สำรวจความคิดเห็น
เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด จังหวัด
น่าน ซึ่งการศึกษาครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอความร่วมมือ
จากท่านกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตรงกับความคิดเห็นที่แท้จริง และขอขอบพระคุณ
เป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

- | | |
|-----------|--|
| ส่วนที่ 1 | ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล |
| ส่วนที่ 2 | ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจของสมาชิก |
| ส่วนที่ 3 | ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม |
| ส่วนที่ 4 | ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก |
| ส่วนที่ 5 | ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านสหกรณ์ |
| ส่วนที่ 6 | ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ |

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

1.1 เพศ

- | | |
|------------|-------------|
| () 1. ชาย | () 2. หญิง |
|------------|-------------|

1.2 อายุ

- | | |
|-------------------|--------------------|
| () 1. 20 - 30 ปี | () 2. 31 - 40 ปี |
| () 3. 41 - 50 ปี | () 4. 50 ปีขึ้นไป |

1.3 สถานภาพทางการสมรส

- | | |
|--------------|-----------------|
| () 1. โสด | () 2. สมรส |
| () 3. หม้าย | () 4. หย่าร้าง |

1.4 ระดับการศึกษา

- () 1. ต่ำกว่า ปวช. () 2. ปวช./ปวส.
 () 3. ปริญญาตรี () 4. สูงกว่าปริญญาตรี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจของสมาชิก

2.1 รายได้ของครัวเรือนต่อเดือน (ปีปัจจุบัน)

- () 1. ไม่เกิน 5,000 บาท () 2. 5,001 - 10,000 บาท
 () 3. 10,001 - 15,000 บาท () 4. 15,001 - 20,000 บาท
 () 5. 20,001 - 30,000 บาท () 6. มากกว่า 30,000 บาท

2.2 รายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือน (ปีปัจจุบัน)

- () 1. ไม่เกิน 5,000 บาท () 2. 5,001 - 10,000 บาท
 () 3. 10,001 - 15,000 บาท () 4. 15,001 - 20,000 บาท
 () 5. 20,001 - 30,000 บาท () 6. มากกว่า 30,000 บาท

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม

3.1 จำนวนผู้มีรายได้ในครอบครัว

- () 1. 1 คน () 2. 2 คน
 () 3. 3 คน () 4. มากกว่า 3 คน

3.2 ขนาดของครอบครัว (จำนวนสมาชิกในครอบครัว)

- () 1. 2 คน () 2. 3 คน
 () 3. 4 คน () 4. มากกว่า 4 คน

3.3 การออมเงินของท่านมีเป้าหมายเป็นอย่างไร (ตอบเพียงข้อเดียว)

- () 1. การออมเพื่อเหตุฉุกเฉิน
 () 2. การออมเพื่อลงทุนในอนาคต
 () 3. การออมเพื่อซื้อสังหาริมทรัพย์ (บ้าน/ที่ดิน/รถยนต์ ฯลฯ)
 () 4. การออมเพื่อหาผลตอบแทน (ดอกเบี้ย/เงินปันผล/อื่นๆ)

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจออมเงินของสมาชิก

4.1 ท่านออมเงินประเภทใดกับสหกรณ์

- () 1. เงินฝากออมทรัพย์ () 2. เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ
() 3. เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ

4.2 ท่านออมเงินกับสหกรณ์มีความถี่เพียงใด

- () 1. ตามความเหมาะสม () 2. ทุกเดือน
() 3. 3 เดือนต่อครั้ง () 4. 6 เดือนต่อครั้ง
() 5. 9 เดือนต่อครั้ง () 6. 1 ปีต่อครั้ง

4.3 ท่านออมเงินกับสหกรณ์แต่ละครั้งเป็นจำนวนเงินเท่าไร

- () 1. ไม่เกิน 10,000 บาท () 2. 10,001 - 50,000 บาท
() 3. 50,001 - 100,000 บาท () 4. 100,000 บาทขึ้นไป

4.4 ปัจจุบันท่านมีเงินออมทุกประเภทกับสหกรณ์ประมาณเท่าใด

- () 1. ไม่เกิน 100,000 บาท () 2. 100,001 - 500,000 บาท
() 3. 500,001 - 1,000,000 บาท () 4. 1,000,000 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านสหกรณ์

ปัจจัยด้านสหกรณ์ ประกอบด้วยสิ่งจูงใจในการออม ความพร้อมของสหกรณ์และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์ที่มีความสำคัญทำให้ท่านตัดสินใจออมเงินกับสหกรณ์ โดยแบ่งความสำคัญออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความสำคัญ	“มากที่สุด”	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
ระดับความสำคัญ	“มาก”	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ระดับความสำคัญ	“ปานกลาง”	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ระดับความสำคัญ	“น้อย”	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ระดับความสำคัญ	“น้อยที่สุด”	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และพิจารณาว่าข้อความดังกล่าว ว่าสอดคล้องกับความเห็นของท่าน
 มากน้อยเพียงใดและ ทำเครื่องหมาย✓ (ถูก) ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุดและ
 เป็นจริง

ปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินกับสหกรณ์	ระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
สิ่งจูงใจในการออม					
5.1 ผลตอบแทน/อัตราดอกเบี้ย					
5.2 สิทธิประโยชน์ทางภาษี (สหกรณ์ได้รับการยกเว้นภาษี)					
5.3 ความเป็นเจ้าของสหกรณ์					
5.4 ความสามารถฝาก/ถอนได้เมื่อครบกำหนด					
5.5 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสหกรณ์					
ความพร้อมของสหกรณ์					
5.6 สหกรณ์สามารถจ่ายเงินฝากได้อย่างแน่นอน					
5.7 สถานที่ตั้งของสหกรณ์สะดวกในการเดินทางมาติดต่อ					
5.8 มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกในการรับฝากเงิน					
5.9 เจ้าหน้าที่ให้บริการสมาชิกอย่างเป็นธรรมชาติ					
5.10 การบริการของเจ้าหน้าที่ทำให้สมาชิกเกิดความพึงพอใจ					
5.11 มีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาให้บริการแก่สมาชิก					
5.12 มีสมุดเงินฝากที่ทันสมัยให้กับสมาชิก					
การโฆษณาประชาสัมพันธ์					
5.13 มีการโฆษณาจูงใจให้สมาชิกมาฝากเงินกับสหกรณ์					
5.14 มีการให้บริการข้อมูลข่าวสารการรับฝากเงินกับสมาชิก					

ส่วนที่ 6 ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

ท่านคิดว่ามีปัจจัยอื่นใดเพิ่มเติมที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินกับสหกรณ์การเกษตรเวียงสา จำกัด
โปรดระบุ

.....

.....

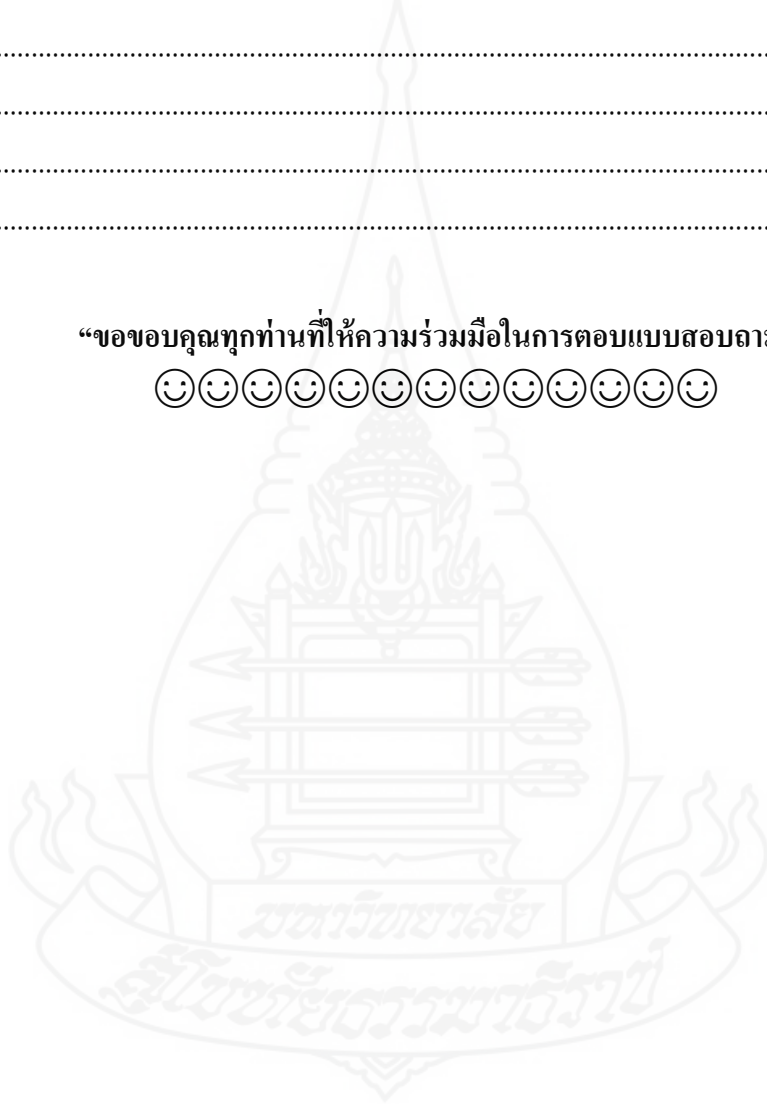
.....

.....

.....

.....

“ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม”



ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวสุสดี เรืองคำ
วัน เดือน ปีเกิด	23 มีนาคม 2527
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2549 บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ.2552
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน
ตำแหน่ง	นักวิชาการสหกรณ์ปฏิบัติการ

